

MŪZIKĀLA PATEICĪBA MEDIĶIEM

Mediķi kopā ar Latvijas Valsts prezidentu Rīgas pils dārzā // Foto: Ilmārs Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

Lai izteiktu pateicību medicīnas darbiniekiem, kuŗi vīrusa laikā nenogurstoši strādāja, lai palīdzētu visai sabiedrībai, 16. jūlijā Rīgas pili uz īpašu koncertu “Kopā” bija aicināti medicīnas darbinieki.

Koncertā viņus uzrunāja Valsts prezidents Egils Levits, kā arī ar skaistu programmu priecēja pasaulslavenās zvaigznes – tenors Aleksandrs Antoņenko un pianists Reinis Zariņš.

Īsakot pateicību medicīnas darbiniekiem par nesavtīgo darbu vīrusa ierobežošanā, E. Levits uzsvēra: “Mēs dzīvojam apstākļos, kad līdz galam pareizās atbildes par visu, kas saistīts ar vīrusu un arī par tā blakus apstākļiem, ko šis vīruss radīja, nav līdz galam izziņāts, bet tāpēc īpaši novērtējams bija to cilvēku darbs, kuŗi uzņēmās atbildību – tie ir valsts darbinieki, medicīnas darbinieki, sabiedrības locekļi, kuŗi piedalījās vīrusa seku likvidēšanā, ierobežošanā, kuŗi risi-

Mediķe, Rīgas dzemdību nama fonda patronese **Andra Levite** // Foto: Ilmārs Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

nāja jautājumus vienu pēc otra, kuŗi risināja tos saprātīgi, bez panikas un mērķtiecīgi. Šī krīze bija kā brīdinošs atgādinājums, ka Latvijā beidzot jāatjauno mediķu darba prestižs un novērtējums.

Reinis Zariņš un Aleksandrs Antoņenko

Es saku paldies gan māsīņām un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbiniekiem, paldies ārstiem, paldies Slimību profilakses un kontroles centram, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcai, tās Laboratorijas dienestam un Latvijas Infektoloģijas centram! Paldies Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcai un Bērnu klīniskās universitātes slimnīcai! Paldies Veselības ministrijai, Krīzes vadības koordinācijas grupai, Valsts kancelejai, Nacionālajam veselības dienestam, Veselības inspekcijai un Zāļu valsts aģentūrai! Paldies reģionālajām slimnīcām! Paldies E. Gulbja un Centrālajai laboratorijai, kā arī Latvijas Ārstu biedrībai! Mēs nevaram bezgalīgi balstīties uz cilvēku entuziasmu un labo gribu. Vairākos darbos pārgurusi un izdegusi māsīņa vai ārsts nemaz nevar pilnā mērā papildīt savus profesionālos kritērijus, līdz ar to zau-

dētāji esam visi. Tādēļ ir nepieciešama veselības aprūpes reforma, kas krīzes laikā varbūt nedaudz bija nolikta malā, bet katrā ziņā tā turpināsies un risinās daudzus sasāpējušus jautājumus, kas saistīti ar visu sistēmu – gan ar infrastruktūru, gan mediķu algām, gan citiem jautājumiem. Lai šis koncerts ir veltījums ikvienam medicīnas jomas darbiniekam. Gan tiem, kuŗus, ievērojot visus ierobežojumus, varējām uzaicināt šeit, klātienē, gan visiem tiem mediķiem, kuŗi šodien seko līdzī televizijas ekrānā un kuŗiem šodien ir dežūras.

Medicīnas darbinieku profesijas pasaulē ir ar visaugstāko prestižu. No mediķiem – ārstiem un māsīņām, un citiem darbiniekiem – ir atkarīga cilvēka dzīve, cilvēka “būt” vai “nebūt”. Šajā krīzē kā brīdinošs atgādinājums tas izgaismojās nepārtraukti. Arī Latvijā mediķu darba prestižam un novērtējumam ir jābūt atbilstošam.”

Valsts prezidents uzrunā klātesošos // Foto: Ilmārs Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

Latviešu
uzņēmēju
panākumi
pasaulē

2. un 11. lpp.

Par Tērbatas
ielas
“eksperimentu”

3. lpp.

Par ētikas
robežām un
profesionalitāti
žurnālistikā

5. un 6. lpp.

Remigrācijas
līkloči

7. lpp.

Inese Galante
par krīzes
mācībām

8. lpp.

Kas ir Latvijas
patiesā elite?

10. lpp.

TAIRA
ZOLDNERE

Latviešu uzņēmums turpina strādāt Amerikā

Amerikas vecākais upju tvaikonis “Belle of Luisville” Kentuki pavalstī sadarbojas ar latviešu digitālā dizaina uzņēmumu

Latvijas biznesa saites ar ASV kļūst arvien ciešākas, un Latvijas uzņēmumi bieži vien strādā virzienos, kas ir maz pazīstami plašākai sabiedrībai. Digitālā dizaina uzņēmuma *NRG ArtHouse* vadītāja **Linda Lukašinska**: “Strādājot ar Kentuki pavalsts pasūtītājiem, pandēmiju nejutām, bet pretrāsma krīze mums ir pat atnesusi jaunus pasūtītājumus”.

Kāpēc uzņēmuma nosaukums ir tieši *NRG ArtHouse* un kādās jomās darbojaties?

Nosaukumam ir atšifrējums. Saīsinājums *NRG* nozīmē vārdu “enerģija”, un mēs ar to domājam mūsu komandas radošo enerģiju. Mēs nodarbojamies ar digitālā dizaina pakalpojumiem tieši biznesa sektorā. Piedāvājam identitātes un zīmola izstrādi, mājaslapu izveidi, aplikāciju izstrādi, kā arī darbu ar sociālajiem tīkliem, kas šobrīd ir ļoti aktuāli. Lielākais uzsvars tiek likts tieši uz vizuālo komponenti, bet ir nepieciešami arī IT risinājumi. Katram uzņēmumam ir sava specifika, kurā mums nepieciešams iedziļināties, tāpēc katram projektam veidojam atbilstošu komandu, piesaistot speciālistus un ārpalpojumu sniedzējus.

Kā tu nonāci pie domas veidot savu uzņēmumu? Vai tas saistīts ar tavu izglītību vai iepriekšējo darba pieredzi?

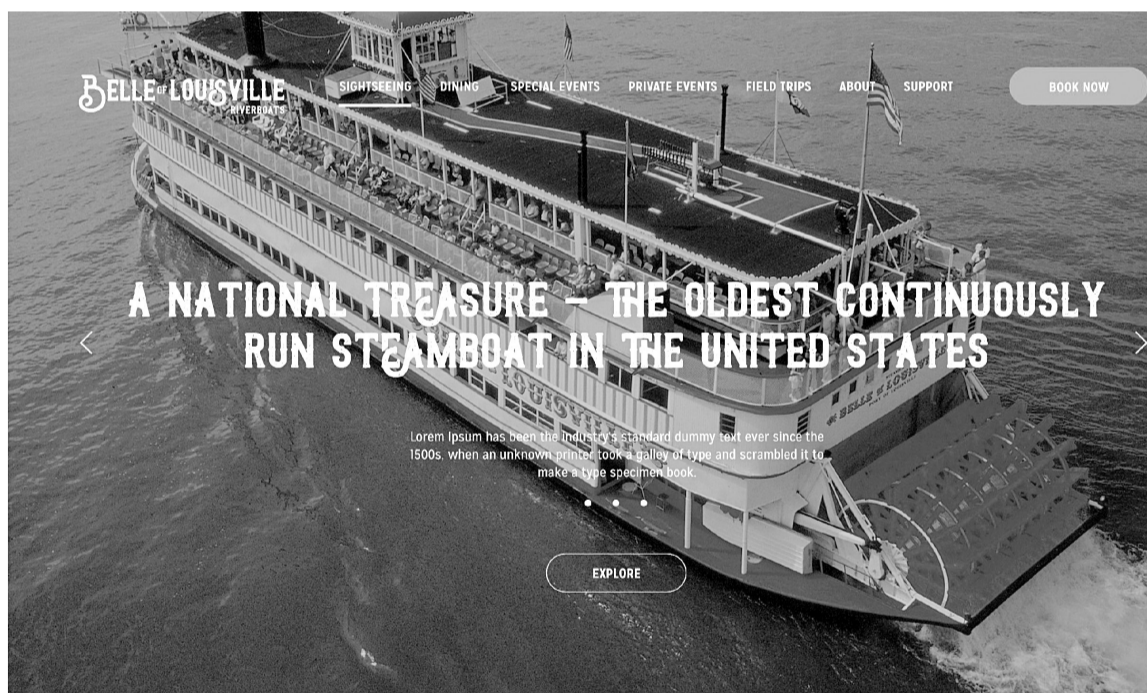
Cetrus gadus universitātē Nīderlandē studēju starptautiskās attiecības. Pēc studijām atgriezoties Latvijā, strādāju programmu vadības jomā dažādu tehnisku nozaru uzņēmumos – sākot no uzņēmuma, kas nodarbojas ar auto ķīmiju un beidzot ar IT uzņēmumu. Atskatoties redzu, ka neviens no šiem posmiem nav bijis lieks, katra no iepriekšējām pieredzēm ir pielikusi kādu nozīmīgu pilieniņu tam, kur es un mūsu uzņēmums esam šodien. Izglītība ārpus Latvijas iedeva starptautisko pieredzi, sajūtu, ka pasaulei nav robežu – mēs varam būt Rīgā vai vēl kur citur, un mums ir iespējas strādāt ar klientiem visā pasaulē. Pieredze IT uzņēmumā iedeva pārliecību un drosmi nenobīties no tehniskiem projektiem, kā arī iespēju satikt speciālistus: māksliniekus, dizainerus, programmētājus. Tieši sadarbība ar māksliniekiem man ļoti iepatikās, jo satiku ļoti daudz talantīgu grafisko dizaineru, pārsvarā jauniešus, mērķtiecīgus cilvēkus. Tā radās doma koncentrēties tieši uz vizuālo pakalpojuma pārdošanu.

Kā uzņēmums nonāca starptautiskā tirgū? Vai sākat pašu mājās, Latvijā?

Uzņēmums ir salīdzinoši jauns, nepilni divi gadi, bet modelis un koncepts jau no paša sākuma bija virzīts uz starptautisko tirgu. Uzņēmuma modeli daudz kas ir mainījies, bet lielā vizija ir palikusi – Latvijā ir ļoti daudz talantīgu cilvēku, un mēs vēlamies piedāvāt Latvijas talantus pasaules tirgū. Uzņēmumā esam trīs

Linda Lukašinska

Luisvillas (ASV) tvaikoņa *Belle of Luisvile* mājaslapas dizains

partneri: es esmu vadītāja, kas atbild par projektu vadību un darbu ar klientiem, Ēriks Čmils atbild par vizuālo viziju, bet Tods Smits mīt Amerikā un atbild par pārdošanas projektiem un jaunu klientu piesaisti. Jāpiebilst, ka mūsu Amerikas partneris man personīgi bija pazīstams jau 12 gadus, un es zināju, ka viņam ir interese par līdzdalību projektos Eiropā.

Mēs gan ļoti labprāt strādājam arī ar vietējiem klientiem, tikai neesam veikuši nekādas īpašas kampaņas un pārdošanas centienus vietējā tirgū – Latvijas klienti pie mums nonāk, dzirdējuši atsauksmes.

Tu četrus gadus studēji ārpus Latvijas. Vai nebija vēlme palikt? Kāpēc tomēr nolēmi atgriezties?

Sākotnēji man bija doma, ka es varētu veidot savu dzīvi un karjeru ārpus Latvijas. Tajā laikā

venais “pārdošanas cilvēks” Amerikā sāka ar savu tuvāko paziņu loku, ar uzņēmumiem sev apkārt, kam bija nepieciešams izstrādāt identitāti. Tā tas ir aizgājis – ar mūsu tuvāka loka apzināšanu, un attiecīgi pēc tam ar katru projektu, darbs attīstās aizvien tālāk.

ASV mēs galvenokārt strādājam tieši ar Kentuki pavalsts uzņēmumiem, tur dzīvo arī mūsu uzņēmuma partneris. Kentuki varbūt nav tā vieta, par ko cilvēki uzreiz iedomājas, runājot par Ameriku – parasti jau nāk prātā Ņujorka vai Kalifornija. Arī man bija liels pārsteigums, ka Amerikā digitālajā vidē joprojām ir tik daudz vizuāli vecmodīgu dizaina paraugu. ASV ir daudzi uzņēmumi, kuŗi ir pelnoši, strādājoši, vēsturiski, bet viņu digitālā klātbūtne internetā nav atjaunota gadiem ilgi. Šobrīd uzņēmumu īpašnieki sāk rosīties un saprast, ka kaut kas tomēr ir jāatsvaidzina un jāuzlabo, jāpadara mūsdienīgāks. Parasti viņiem pašiem nav konkrētas vizijas, kā tam vajadzētu izskatīties.

Jāteic, ka ar Amerikas klientiem ir viegli strādāt, jo viņi mums uzticas. Amerikas klienti zina, ka

profesija ir gana populāra, un ir daudz mākslinieku arī Amerikā, uz kas piedāvā savus pakalpojumus mājaslapu un vizuālās identitātes izstrādē. Vai jūtat sīvu konkurenci no vietējo aģentūru vai uzņēmumu puses?

Te laikam vietā teiciens, ka tas, ko neapzinies, tevi nebiedē. Protams, ka konkurence ir, bet Amerikas tirgus ir tik liels, ka pietiek vietas visiem. Vietējo konkurenci pagaidām tiešā veidā vēl neesam izjūtuši.

Vai jūsu uzņēmums ir gājis cauri daudz un dažādiem klupšanas akmeņiem un grūtībām, vai arī šis attīstības ceļš ir bijis gana gluds?

Domāju, ka latviski ir ļoti pareizs vārds “uzņēmējdarbība”, jo šī darbības joma noteikti pārbauda cilvēku uzņēmību. Uzņēmībai ir jābūt katru dienu pamostoties, atkal un atkal. Domāju, ka mūsu ceļu var saukt par akmeņainu, bet tajā pašā laikā tas ir bijis mācību un atklāsmju bagāts. Kā vienu no mūsu lielākajām priekšrocībām redzu to, ka mēs esam spējuši ļoti ātri mācīties, uzklaut kritiku, saprast, ka tu “skrien ar galvu sienā”, kaut gan blakus ir durvis. Sākotnēji bijām iedomājušies, ka mūsu produkts būs digitālās ilustrācijas, dažādi zīmēti tēli animācijām un spēlēm, bet pēc kāda pusgada sapratām, ka šī nav tā joma, kurā mēs mākam un varam pārdot. “Mūsu tīkls” ir biznesa vidē, un cilvēki pie mums gribēja pasūtīt tieši mājaslapu dizainu. Sākumā tas bija kā papildu darbs, bet kādā brīdī sapratām, ka tieši šis ir virziens, kurā mums jāstrādā.

Kā veidojat savu cenu politiku?

Vadoties pēc vietējā tirgus situācijas, meklējam līdzsvaru. Ir atsevišķi projekti, kam varam piedāvāt draudzīgāku cenu, jo gribam, lai uzņēmumi būtu ieinteresēti izmēģināt sadarbību ar *NRG ArtHouse*, kas ir viņiem nepazīstama, jauna kompānija.

Vai vari minēt kādu konkrētu veiksmīgu projektu, kas sagādājis prieku un gandarījumu?

Tieši šobrīd strādājam pie interesanta projekta, kas īstenībā ieskicē arī mūsu nākotnes viziju. Sadarbībā ar partneri, sabiedrisko attiecību aģentūru ASV, realizējam projektu Kentuki pavalsts Luisvillas pilsētas pašvaldībai. Pašvaldības pārziņā ir vēsturisks tvaikonis “*Belle of Luisville*”, kas kursē pa Ohajo upi, un viņi mums ir uzticējuši savas mājaslapas izveidi. Projekts ir interesants ar vizuālo pievilcību un vēsturisko nozīmību, jo šis ir visvecākais upju tvaikonis ASV, kas joprojām darbojas. No otras puses, tieši sadarbība ar valstisku institūciju, kas mums būtu grūti nosaukdzama no Latvijas, ir ļoti nozīmīga, tāpēc vietējie sadarbības partneri ir tik svarīgi.

strādā ar uzņēmumu, kas darbojas no Latvijas – lai klients iepazītos ar mūsu komandu, izmantojam videozvanus, un, protams, e-pastu. Attālināto sadarbības modeli esam izmantojuši vienmēr, pandēmija to nav ietekmējusi.

Pieredze rāda, ka Eiropas klienti ir detālīzētāki savās vēlmēs un vizijā par to, ko tieši viņi gribētu redzēt. Eiropā mums nav bijuši mērķtiecīgi pārdošanas centieni, bet ir jau realizēti projekti. Varu minēt projektu Lielbritānijā, kur mūsu stratēģiskais partneris ir IT uzņēmums, kas piedāvā sejas atpazīšanas aplikāciju *Vodafone* telefoniem. Tieši Covid krīzes laikā viņu uzņēmums ir “uzsprādzis” – pozitīvā ziņā.

ASV ir ļoti dažāda, un virtuālās klātbūtnes atšķirības no pavalsts uz pavalsti var būt pat ļoti lielas. Digitālā dizainera

(Turpinājums 11.lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Tērbatas ielas eksperiments – neveiksmīgs

Rīgas pašvaldība eksperimenta veidā pirmo reizi īsteno vasaras ielas ideju. Uz vienu mēnesi Tērbatas ielu atvēlēja gājējiem un velobraucējiem. Diemžēl šis eksperiments izrādījās neveiksmīgs. Pasākuma apmeklētāji masveidā neievēroja vīrusa Covid-19 dēļ noteiktos distancēšanās noteikumus. RPP sabiedrisko attiecību pārstāvis Toms Sadovskis aģentūrai LETA stāstīja, ka uz koncerta norises laiku Tērbatas ielā tikuši norīkoti visi Rīgas centrā esošie brīvie policijas resursi, un apmeklētāji tikuši brīdināti, ka ir jāievēro savstarpējā distance. Tāpat policija lūgusi mūziķiem starp dziesmām atgādināt par distancēšanās nepieciešamību. Diemžēl interese par pasākumu bija pārāk liela, tādēļ daudzi apmeklētāji ignorēja policijas aizrādījumus, sacīja Sadovskis. Vēlāk pašvaldība paziņoja, ka sestdien tiek atcelti visi plānotie kultūras pasākumi Tērbatas ielā un iela vienkārši paliek atvērta gājējiem un velobraucējiem.

Kādreizējā Latvijas Arhitektu savienības prezidente Gunta Grikmāne, kuŗa pati dzīvo Tērbatas ielā, skarbi vērtē ielas pārvēršanu par gājēju promenādi. Pirmkārt, Tērbatas iela neatbilst nevienai no divām klasisko gājēju ielas definīcijām vai prasībām. Otrkārt, ja tā pārvērtīsies par gājēju ielu, no tās aizmuks vietējie iedzīvotāji un tā "iztukšosies". Arī pati arhitekte prātos, kā no rajona, kuŗā dzīvo kopš bērnības, aizvākties, ja iela pārvērtīsies tikai par gājējiem paredzētu. "Uzskatu, ka Tērbatas ielas pārvēršana par gājēju ielu viennozīmīgi ir priekšvēlēšanu kampaņa. Ja godīgi, tad šī nav gluži pilsētas aktivistu pasviesta ideja. Tā nāca no cilvēkiem, kas saistīti ar norvēģu investoru kompānijām, kuŗi nopirka zemes gabalu, uz kuŗa tagad atrodas tirdzniecības centrs Galleria Riga ("Galerija Riga"). Doma bija tāda: ja tur ir shopping malls (liels iepirkšanās centrs), tad tam svarīgi ir atrasties tūristu, gājēju, transita plūsmas vidū. Toreiz – pirms desmit gadiem – "Galerijas Riga" adrese no šāda viedokļa nebija atraktīva. Vajadzēja Tērbatas ielu padarīt par gājēju ielu, lai Galleria Riga parādītos dzīvība. Tā bija tā brīža ideja, kuŗa tad arī visu laiku tā pamazām gaisā viruļo," sacīja Grikmāne.

Jāteic, ka nopietni pirmo reizi par Tērbatas ielu pārvēršanu par gājēju ielu 2010. gadā (starp citu, tieši šajā gadā arī atklāja "Galleria Riga") sāka runāt toreizējais Rīgas vicemērs Ainārs Šlesers (LPP/LC). Viņš pat piedraudēja, ka Tērbatas iela kļūs par gājēju ielu neatkarīgi no iedzīvotāju domām: "Mēs nesākam publisko apsprie-

šanu, lai šo projektu noraidītu." Bija iecere, ka topošā gājēju iela varētu sākties pie krustojuma ar Elizabetes ielu un turpināties līdz Lāčplēša ielai, pakāpeniski to pagarinot līdz Vidzemes tirgum vai pat vēl tālāk (tieši tādā posmā, kā pašlaik gājējiem tiek atvēlēta Tērbatas iela).

Arhitekta Grikmāne turpina: "Vecrīgā jau divdesmit gadus ir gājēju zona. Kādi tik eksperimenti ar to bijuši: iebraukšana ar caurlaidēm un par maksu, daudz kas cits! Vecrīgā strādāju, katru dienu uz turieni eju, tāpēc esmu redzējusi gan, kā tā izskatījās pagājušā gada vasarā, gan tagad Covid-19 pandēmijas laikā, zinu cilvēkus, kas tur strādā vai dzīvo, viedokļus. Šobrīd ir muļķīgi, bezjēdzīgi un ekonomiski nepamatoti taisīt Tērbatas ielas eksperimentu, vēl jo vairāk to sludināt kā unikālu un kaut ko pirmreizēju Rīgā, kamēr nav izvērtēta Vecrīgas pieredze, kur ir gājēju zona un daudzās gājēju ielas vai ielu posmi. Un šīs gājējiem paredzētās ielas Vecrīgā "nestrādā", zīmes ir salauztas, nenoiet nekāda kontrole. Nav arī nekādas informācijas: cilvēki, kuŗi no ārpuses "iemaldās" Vecrīgā, nesaprot, kā pēkšņi atrodas uz gājēju ielas. Kamēr nav izvērtēti eksperimenta "Vecrīgā" ieguvumi un zaudējumi, ir muļķīgi taisīt nākamos eksperimentus. Un katēgoriski iebilstu pret to, ka eksperiments "Tērbatas iela" tiek sludināts kā "pirmais un unikāls"!"

Tērbatas ielas svētku organizatoriem bija jāspēj prognozēt lielu iedzīvotāju interesi un pulcēšanās risku, vērtējot vakarā notikušo Tērbatas ielas atklāšanas pasākumu, sacīja Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) Infekcijas slimību un profilakses departamenta direktors Jurijs Perevoščikovs.

Speciālists skaidroja, ka normatīvajos aktos ir paredzēta virkne prasību, kas saistībā ar vīrusa ierobežošanu attiecas uz pasākumu organizatoriem. "Ja organizatori nav spējīgi pasākumu pārvaldīt un redz, ka notiek cilvēku drūzmēšanās, tad tas ir jāpārtrauc. Organizatoriem vajadzēja prognozēt [interesi un pulcēšanos] un nodrošināt cilvēkiem vidi, kuŗā viņiem ir droši atrasties," teica Perevoščikovs. Viņš arī piebilda, ka pašiem cilvēkiem arī vajadzētu bez vajadzības neriskēt pulcēties. "Vajadzētu padomāt, vai ir vērts riskēt, pieļaujot, ka pūli varētu būt kāds ar vīrusu saslimušais," teica SPKC pārstāvis.

"Par latviskumu jārūpējas visiem kopā"

Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pili rīkoja tikšanās par latviešu vēsturisko zemju topošo likumprojektu, ko prezidents plāno iesniegt Saeimā šā gada septembra sākumā.

Likumprojekta tapšanas gaitā prezidentam paredzēta arī tikšanās ar latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu nevalsts organizācijām un iniciatīvas grupām 24. jūlijā, kad uz Rīgas pili aicināti latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu nevalstisko organizāciju pārstāvi, pētnieki un reģionālie mediji. Darba semināra laikā tiks spriests par likumprojekta nepieciešamību un mērķiem, latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu ilgtspējas un attīstības plānu, kā arī klātesošie tiks iepazīstināti ar ekonomģeografa Jāņa Turlaja un viņa domubiedru izveidoto latviešu vēsturisko zemju karti.

Armijā pirmā pulkvede

Valsts prezidents Egils Levits augstāku dienesta pakāpi piešķīris vairākiem Nacionālo bruņoto spēku karavīriem, tai skaitā arī iepriekš pulkvežleitnantei Ilzei Žildei. Tādējādi viņa kļuvusi par pirmo sievieti – pulkvedi Latvijas armijas vēsturē.

Pulkvede Ilze Žilde un ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš // Foto: NBS

"Pirmā pulkveža pakāpe Latvijas vēsturē sievietei ir atbilde tām, kuŗas šaubās, ka nevarēs sevi realizēt militārajā dienestā un dot ieguldījumu Latvijas aizsardzības sistēmas attīstībā. Paldies par dienestu un apsvieku pulkvedi Ilzi Žildi!" sacīja NBS komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš.

Turklāt Ilze Žilde jau viņa jau sākusi pildīt militārā atašeja pienākumus Amerikas Savienotajās Valstīs. Latvijas bruņotajos spēkos – gan profesionālajā dienestā, gan Zemessardzē – sievietes dien attiecīgi aptuveni 15% no karavīru kopskaita profesionālajā dienestā un aptuveni 17% Zemessardzē. Armijā nav ierobežojumu amatieriem, kuŗus dāmas var ieņemt šķietami vīrišķīgajā profesijā, sievietes ir gan stāba darbos, gan arī kājnietu vienībās.

Latvijai labvēlīgas sarunas

Līdz ar Eiropas Savienības (ES) daudzgadu budžeta pieņemšanu un lēmumu par ES atjaunošanas fonda izveidi Latvijai turpmākajos septiņos gados būs pieejami vairāk nekā 10 miljardi eiro, aģentūrai LETA pastāstīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV). Kariņa vērtējumā, budžeta sarunu iznākums Latvijai ir ļoti labvēlīgs, jo mūsu valsts turpmākajos gados no ES daudzgadu budžeta saņems par vairākiem miljardiem eiro vairāk nekā iepriekšējā posmā, tādējādi laikā, kad faktiski visā Eiropā samazinās ES fondu finansējums, Latvijai tas pieaugs. Pēc četrpadsmit dienu garām diskusijām ir panākta vienošanās gan par Eiropas ekonomikas atjaunošanas fondu, gan arī par daudzgadu budžetu.

Parādījušies jauni saslimšanas riski

Katrs trešais vai ceturtais ar vīrusu inficēšanās gadījumus ir saistīts ar saslimšanu ārzemēs, preses konferencē žurnālistiem sacīja Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) Infekcijas slimību un profilakses departamenta direktors Jurijs Perevoščikovs. (attēlā)

Viņš uzsvēra, ka situācija pasaulē ar katru dienu pasliktinās un teju mēnesi saslimstība ar vīrusu ir augstā līmenī, savukārt saslimstība Eiropas Savienības valstīs nedz pieaug, nedz arī nesamazinās. Perevoščikovs sacīja, ka vairākas valstis ziņo par lokāliem uzliesmojumiem, dažās valstīs ir pieaudzis inficēto cilvēku skaits. Viņaprāt, tas ir saistīts ar ierobežojumu pārgrūdi atcelšanu un sociālās distancēšanās neievērošanu. SPKC pārstāvis teica, ka citās valstīs turpina samazināties ar vīrusu sirgstošo skaits. Nesen atklātie gadījumi liecina par jaunu slimības izplatības aspektu – ja pirmie saslimšanas gadījumi ar vīrusu bija saistīti ar inficēšanos ārzemēs, tad tālāk inficējās cilvēki, kas dzīvoja vai strādāja kopā, tad parādījās uzliesmojumi slimnīcās un sociālās aprūpes iestādēs. "Runājot par situāciju Latvijā, pagājušajā nedēļā pēc sistemātiskas saslimstības samazināšanās bija novērots pietiekami liels saslimušo pieaugums. Datu analīze liecina, ka saslimšanas gadījumi neliecina par slimības izplatīšanos sabiedrībā, tie koncentrējas ap dažiem uzliesmojumiem," skaidroja Perevoščikovs. Jaunais uzliesmojums ir saistīts ar to, ka cilvēki apmeklēja restorānus, pulcējās kopā, neievērojot sociālo distancēšanos, tāpat novērojami kontakti ar tiem cilvēkiem, kas atbraukuši no ārzemēm un ne vienmēr ievēro karantīnu. Perevoščikovs uzsvēra, ka puse no gadījumiem norāda, ka parādījušies jauni saslimšanas riski.

Zemgali šovasar apceļo arī lietuvieši, igauņi un somi

Zemgali tradicionāli dēvē par Latvijas maizes klēti, tomēr bez kultūraugu druŗām tur ir arī liels skaits populāru un mazāk zināmu tūrisma apskates objektu un maršrutu. Ne velti Zemgali šovasar apmeklē ne tikai vietējie tūristi, bet arī lietuvieši, igauņi un somi, Latvijas Radio raidījumā

Tūristu iecienīts apskates objekts – Rundāles pils

"Kā labāk dzīvot" atklāja novada tūrisma jomas pārstāvi.

Zemgalē var gan uzzināt, kā saimnieko modernas lauku saimniecības, gan iepazīt kulināro mantojumu. Var apskatīt Livonijas ordeņu pilis un to, kas no tām palicis pāri. Arī baroka un klasicisma stila pilis Zemgalē ir atrodamas.

Rosina Rīgā uzcelt pieminēkli Gunāram Astram

Tieslietu ministrs Jānis Bordāns (JKP) aicināja valdības kolģegas apsvērt iespēju Rīgā uzcelt pieminēkli par godu brīvības cīņitājam un PSRS okupācijas laika disidentam Gunāram Astram.

Gunārs Astra // Foto: Latvijas Valsts arhīvs

Informējot ministrus par 1991. gada barikāžu 30 gadu atceres pasākumu plānu, Bordāns rosināja apsvērt iespēju uzcelt pieminēkli Astram. Bordāna ieskatā, Astras pieminēklim būtu jāatrodas iepretim Rīgas apgabaltiesai. Plašākas diskusijas par šo priekšlikumu gan nesekoja, tomēr Bordāns rosināja kolģegas šo izteikto ideju apsvērt šogad gaidāmajā neatkarības atjaunošanas piemiņas gadskārtā. Iepriekš ziņots, ka 2019. gada aprīlī Latvijas Ordeņu kapituls nolēma Astram pēc nāves piešķirt Viestura ordeni. Līdz ar šo lēmumu Astra atzīts arī par Viestura ordeņa lielkrusta komandieri.

Noslēdzas kandidātu sarakstu pieteikšana Rīgas domes ārkārtas vēlēšanām

20. jūlijā noslēdzas kandidātu sarakstu pieteikšana Rīgas domes ārkārtas vēlēšanām.

Līdz 19. jūlijam bija reģistrēti 11 partiju saraksti: partiju apvienības "Attīstībai/Par!" un partijas "Progresīvie" apvienotais saraksts, Jaunā konservatīvā partija, "Gods kalpot Rīgai", partija "Saskaņa", apvienības "Visu Latvijai"/"Tēvzemei un brīvībai"/LNNK un Latvijas Reģionu apvienības apvienotais saraksts, "Jaunā Vienotība", Zaļo un Zemnieku savienība, partija "Alternative", partija "Vienoti Latvijai", Latvijas Krievu savienība un "Centra partija". Kā aģentūru LETA informēja Rīgas pilsētas Vēlēšanu komisijas priekšsēdis Juris Kokins, savus sarakstus iesniegt plānojušas vēl trīs partijas – KP LV, Jaunā saskaņa un Rīcības partija, tādā kopumā uz vietām pašvaldībā varētu pretendēt 14 politiskie spēki.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Ārlietu ministrs Tallinā pārrunā ES aktuālītātes

20. jūlijā ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Tallinā piedalījās Baltijas valstu un Vācijas ārlietu ministru ikgadējā sanāksmē. Ministri kopā ar Igaunijas ārlietu ministru Urmasu Reinsalu, Lietuvas ārlietu ministru Linu Linkeviču un Vācijas federālo ārlietu ministru Heiko Māsu (*Heiko Maas*) pārrunāja Eiropas Savienības (ES), NATO un Eiropas drošības aktuālītātes, kā arī starptautiskās darbības jautājumus. Rinkēvičs izteica atbalstu Vācijas prezidentūras izvirzītajām prioritātēm ES Padomē, atzīnīgi novērtējot Eiropas Zaļā kursa, digitalizācijas un tiesiskuma izcelšanu, kā arī ieceru stiprināt Vienoto tirgu.

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (pirmais no kreisās) Tallinas apspriedē

Baltijas valstu un Vācijas ārlietu ministru tikšanās laikā tika pārrunāta arī Austrumu partnerības (AP) politika, aktuālītātes attiecībā ar Krieviju un Ķīnu, kā arī dialogs ar Turciju. Tiešsaistē notika arī Baltijas valstu ārlietu ministru saruna ar Albānijas ārlietu ministra pienākumu izpildītāju Gentu Čakaju (*Gent Cakaj*). Rinkēvičs puda gandarījumu par ES lēmumu sākt pievienošanās sarunas ar Albāniju un Ziemeļmaķedoniju, uzsverot, ka šis lēmums ir svarīgs visam Rietumbalkānu reģionam. Iepriekšējā 3+1 Baltijas un Vācijas ārlietu ministru tikšanās notika 17. martā videokonferences formātā, savukārt klātienē ministri tikās 2019. gada 21. maijā Hamburgā, Vācijā. Šāds ārlietu ministru sanāksmju formāts notiek kopš 1994. gada.

IZM plāns B mācībām rudenī

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) pagaidām plāno, ka mācības septembrī atsāksies klātienē, tomēr, ja mainīsies epidemioloģiskā situācija, ministrija paredz arī B variantu – turpināt mācību procesu attālināti, Latvijas Radio raidījumā “Krustpunktā” apgalvoja izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska (JKP). IZM plāno arī daudz izmaiņas, kas saistītas ar secinājumiem pēc līdzšinējā mācību procesa. Ministre stāstīja, ka IZM un *Eduro* veiktā skolēnu, vecāku un pedagogu aptauja liecina, ka 80 līdz 85% vērtēja šo procesu kā labu un ļoti labu. Viņa atklāja, ka pamatproblēmas saistījās ar trim aspektiem. No skolotāju aspekta – liela pedagoga darba daļa bija atgriezeniskās saites veidošana, jo pamatā skolotāji saziņai izmantojuši e-pastus. No vecāku viedokļa apgrūtināši un laikietilpīgi bija skaidro bērniem uzdevumus, sa-

vukārt trešais aspekts bija tas, ka tikai 20-25% skolu izmantoja tiešsaistes nodarbības.

*

Ja Latvijā pasliktināsies epidemioloģiskā situācija ar vīrusa izplatību, klātienē mācības tomēr varētu nodrošināt jaunāko klašu skolēniem, intervijā LTV raidījumā *Rīta Panorāma* 21. jūlijā pastāstīja izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska (Jaunā konservatīvā partija). Šuplinska uzsvēra, ka pašlaik Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) gatavojas tam, ka rudenī mācības skolās būs klātienē. Epidemioloģiskā situācija pašlaik Latvijā arī liecinot, ka pašlaik nav būtisku noviržu no iecerēm.

Vienlaikus ministre atzina – ja strauji pasliktinās situācija, IZM gatava variantam B, proti, attālinātajam mācību procesam. Tiesa, būtu dažas izmaiņas, kas saistītas ar iepriekšējā attālināto mācību posma izvērtēšanu. Pat ja nāksies ieviest attālinātās mācības, skolas klātienē varētu apmeklēt bērni, kuŗi mācās 1. – 6.klasē. Ministre skaidroja, ka bērniem šajā vecumā ir grūti mācīties bez skolotāju atbalsta un vairāk jāstrādā ar vielas skaidrošanu. Turklāt sākumskolas vecuma bērni ir pieskatāmi.

Viedierīce personības psiholoģiskajai testēšanai

Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) un Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) pētnieku vairāku gadu sadarbības rezultātā ir izveidota viedierīce, kas ir daļa no jaunās datorizētās indivīda personības novērtēšanas sistēmas. Ar ierīces palīdzību ātrāk, ērtāk un efektīvāk varēs veikt kaŗavīru psiholoģisko testēšanu. Ar LKPT palīdzību psihologs var precīzāk identificēt dažādas patoloģiskas personības iezīmes, piemēram, depresiju, trauksmi, posttraumatisko stresu. Šobrīd NBS rīcībā ir nodoti gatavi instrumenti, kas, neatkarīgi no tīmekļa pārklājuma, ir spējīgi darboties gan Latvijā, gan misijās ārzemēs.

Prognoze: Latvijas iedzīvotāju skaits saruks četrkārt

2064. gadā pasaules iedzīvotāju skaits būs 9,7 miljardi, taču jau līdz 2100. gadam tas samazināsies līdz 8,8 miljardiem. Savukārt Latvijā tad dzīvos nepilni 500 tūkstoši cilvēku – par 77% mazāk nekā pašlaik. Tik būtiska iedzīvotāju skaita samazinājuma nebūs nevienā citā valstī, prognozē jauna pētījuma autori. Viņi norāda, ka migrācija kļūs par nepieciešamību pilnīgi visām valstīm. Pētījumā, kas publicēts vienā no vecākajiem un autoritatīvākajiem medicīnas žurnāliem *The Lancet*, konstatēts, ka mūsdienu kontrācepcijas metožu izplatība, kā arī tas, ka aizvien vairāk sieviešu iegūst izglītību, izraisīs dzimstības kritumu visā pasaulē. Tomēr nedrīkstētu pieļaut, ka šī tendence negatīvi ietekmē cīņu par sieviešu tiesībām un reproduktīvās veselības attīstību, uzsver zinātnieki.

Aglonā ar ticību

Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētki Aglo-

nā ik gadu pulcē vairākus desmitus tūkstošus ticīgo. Šogad vīrusa dēļ to norise gan būs ievērojami citādāka. Citus gadus Aglonu aicina apmeklēt pēc iespējas vairāk cilvēku, bet šogad drošības apsvērumu dēļ amatpersonas ticīgos tomēr ļoti lūdz izvērtēt nepieciešamību ierasties uz svētkiem klātienē. Katoļu garīdznieki savos izteikumos vairāk norāda uz svētku nozīmīgumu ticīgajiem, un publiski aicinājumi tos svinēt attālināti gan nav dzirdēti.

Vissvētākās jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētkos augustā Aglonas bazilikā nebūs atļauta ielu tirdzniecība, pastāstīja Aglonas novada domes priekšsēdis Juris Butēvics (Grāveru pagasta saraksts). Domes vadītājs pēc tikšanās ar Tieslietu ministrijas (TM), Romas katoļu baznīcas un citu iestāžu pārstāvjiem kritiski komentēja baznīcas pārstāvju teikto, ka ir pārdzīvotas arī citas epidēmijas, un pasākumi var notikt. “Mums novadā nav saslimušo [ar Covid-19], un mēs arī negribam,” puda Butēvics. Pēc viņa teiktā, nolemts svētku laikā šogad neizsniegt ielu tirdzniecības atļaujas. Turklāt tirgošanās esot izvērtusies par gadatirgu un “burziņu”, nevis reliģiskajiem svētkiem. Bazilikas apmeklētāji pārtiku aicināti ņemt līdzi.

Latvijā dzīvo cilvēki, kuŗi vecāki par 100 gadiem!

Pēc Pilsonības un migrācijas pārvaldes (PMLP) publiski pieejamās statistikas mūsu valstī gada sākumā dzīvoja vairāk nekā pustūkstotis sirmgalvju, kuŗi ir vecāki par 100 gadiem, precīzāk – iedzīvotāju reģistrā ir 502 cilvēki, kuŗu dzimšanas gads ir pirms 1920. gada. Tas varētu nozīmēt tikai vienu – Latvija ir ilgdzīvošanas paradīze! Tikai pasaule nez kāpēc to negrib atzīt. Ginesa rekordu grāmata pērn par planētas vecāko iedzīvotāju atzina 116 gadu veco japānieti Kani Tanaži, bet vēlāk Krievijas Pensijas fonds pavēstīja, ka tomēr visvecākā ir kāda 119 gadus veca maskaviete, kuŗa no fonda saņem vecuma pensiju. Tomēr pēc mūsu reģistriem šai ziņā ilgdzīvošanas rekordus pārspēj kāds Latvijas iedzīvotājs, kuŗš dzimis vēl aizpāgājušajā gadsimtā – 1898. gadā. Tātad, viņš šogad svin savu 122. dzimšanas dienu.

Ziņas īsumā

- 13. jūlijā Tieslietu ministrs Jānis Bordāns tikās ar ģenerālprokuroru Juri Stukānu, lai apspriestu turpmākās sadarbības prioritātes tiesiskuma stiprināšanā. Sarunas laikā J. Bordāns apliecināja Tieslietu ministrijas gatavību atbalstīt nepieciešamos pasākumus prokuratūras kapacitātes un tās informācijas sistēmu attīstībā,

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. 20. jūlijā Latvijas vēstnieks Kanādā Kārlis Eichenbaums tikās ar Latviešu Aprūpes biedrības Kanādā “Daugavas Vanagi” priekšsēdi (priekšnieci) Guntu Reinoldi (*Gunta Reynolds*) un izteica sirsnīgu pateicību par savstarpējo atbalstu, kā arī aktīvo sadarbību kopējos projektos, informējot par Latviju Kanādā. Sadarbība izveidojusies savstarpēji godprātīga, radoši daudzpusīga un latviski drosmīga. Vēstnieks Eichenbaums Kanadas Daugavas Vanagu vadītāji pasniedza Atzinības rakstu uzsverot, ka tas ir tikai neliels personīgs paldies par nozīmīgo ieguldījumu un atbalstu Latvijas – Kanadas attiecību stiprināšanā, ko veic aprūpes organizācija.

Daugavas Vanagu vadītāja, pasniedzot Pateicības rakstu vēstniekam Eichenbaumam, uzsvēra, ka “visas Daugavas Vanagu saimes vārdā, paldies par sadarbību un draudzību. Daugavas Vanagu Kanādā valde ir pateicīga un pagodināta par vēstnieka atbalstu Daugavas Vanagiem, aktīvo iesaistīšanos latviešu sabiedrībā Kanādā, kā arī ir gandarīta par nostāju un skaidrošanu par mūsu tautas vēstures likteņgaitām”.

VĀCIJA. 9. jūlijā Berlīnē ar Latvijas, Lietuvas un Igaunijas vēstniecību Vācijā atbalstu notika tiešsaistes diskusija par Vācijas vadošās un ietekmīgākās politiskās zinātnes domnīcas *Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP)* sagatavoto pētījumu par Baltijas valstīm “Ceļā uz lielāku noturību” (*resilience*). Latviju diskusijā pārstāvēja Eiropas Parlamenta deputāts Dr. Ivars Ījabs.

FRANCIJA. Latvijas vēstniecība Francijā aicina pieteikties kandidātus vēstniecības sekretāra amata vietai (vietējais līgumdarbinieks, līgums pēc Francijas likumdošanas).

KAZACHSTĀNA. 20. jūlijā Latvijas vēstnieks Kazachstānā Jurijs Pogrebņaks ieradās atvadu vizītē pie Kazachstānas Republikas ārlietu ministra Muhtara Tileberdi sakarā ar kadences noslēgumu. Vēstnieks noslēdzot savu misiju, pateicās par sadarbību un atbalstu savas kadences laikā un uzsvēra, ka nepieciešams turpināt veiksmīgo sadarbību ekonomisko sakaru veicināšanā, transporta jomā, izglītībā un kultūrā, kā arī turpināt darbu pie savstarpējo vizīšu apmaiņas. J. Pogrebņaks īpaši atzīmēja Latvijas dalību *EXPO-2017*, pilnvērtīgas Kazachstānas vēstniecības Latvijā atvēršanu 2019. gadā, kā arī Latvijas darbību ES-Kazachstānas attiecību stiprināšanā (ES prezidentūra, ES programmas *BOMCA* vadība reģionā).

tostarp prokuroru apmācību nodrošināšanā atbilstoši ģenerālprokuratūras prioritātēm un e-lietas projekta ieviešanā.

“Liepājas Mākslas forumu” ieskandinās ar dejas izrādi *Labrys*

25. jūlijā ikviens liepājnieks un pilsētas viesis ir gaidīts uz foruma ieskandināšanas pasākumu. Tā būs īpaša – iekļaujoša dejas izrāde *Labrys* Pasākums notiks skvērā pie koncertzāles “Lielais dzintars” un pieejams bez ieejas maksas, iepriekš reģistrējot dalību

Latvijas dižkoku gleznu izstāde

Pirmo reizi Latvijas Dabas mūzejā būs skatāma Laines Kainaizes un Guntas Brakovskas gleznu izstāde “Koki. Dižkoki.” Izstāde būs atvērta līdz 16. augustam, to papildinās Dabas mūzeja krājuma priekšmeti. Laini Kainaizi un Guntu Brakovsku vieno īpašas attiecības un mīlestība pret kokiem. Kainaize daudzus gadus piedalījies Imanta Ziedoņu vadītājā Dižkoku atbrīvošanas grupā, taču interese par kokiem un to apjūmošana māksliniecei ir tuva jau kopš bērnības.

Izstādē “Koki. Dižkoki.” Dabas mūzejā skatāmas Kainaizes gleznas eļļas tehnikā, tostarp senākie darbi “Ozols Vidzemē” (1993) un “Katrīnas liepas” (1993). Ekspozīcijas centrālā glezna ir “Jānis Jāņos” – veltījums dabas draugam, ornitologam, publicistam Jānim Brikmanim, kuŗš vēģīgi un ar bijību līcis ieklausīties un ielūko ties dabas norisēs dažādos gada laikos. Vīrs, kuŗš turējis godā tautas tradīcijas. Viņa galvu rotā ozolzarū vainags.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

“Saulrieta dziesmās” apbur klausītājus

Sirsnīgs atkalredzēšanās priekš, augstas kvalitātes mūzicēšana ar izciliem profesionāļiem un publika ar aizrūtu elpu – tas raksturo pirmo Saulrieta dziesmu koncertu, kas aizvadītās nedēļas nogalē notika Ikšķiles estrādē.

Saulrieta dziesmas

Harizmātiskie latviešu komponisti Jānis Lūsēns un Mārtiņš Brauns, kā arī lieliskie dziedātāji Zigfrīds Muktupāvels un Ieva Sutugova noskaņu koncertā izdrivoja abu skaņražu skaistākās un ļoti zināmās, kā arī mazāk dzirdētās melodijas.

Izstāde *Stop Making Sense*

No 7. augusta Vides risinājumu institūta (VRI) Zinātnes un mākslas centrā “Brūzis” Cēsīs būs apskatāma JCE biennāles 2019 – 2021 “Eiropas jaunrade” laikmetīgās mākslas izstāde *Stop Making Sense*. Tajā būs redzami mākslas darbi, ko veidojuši 55 mākslinieki no 7 valstīm, informēja VRI pārstāve Magda Jēgere.

JURIS LORENCIS

Cilvēkam, kuŗš piedzima un uzauga padomju sistēmā, viens no lielākajiem sapņiem dzīvē bija redzēt pasauli. Pat ne aizbēgt no “sociālisma paradīzes”, emigrēt, bet vienkārši ieraudzīt un atgriezties ja ne brīvā, tad tomēr tik dārgajā Latvijā. Bet tas bija grūti, parastam pilsonim tikpat kā neiespējami. Un tad nāca Gorbačova reformas, Atmoda Latvijā, un robežas pamazām sāka atvērties. Arī man radās iespēja apskatīt pasauli. Un tā – pirmie trīs ceļojumi, redzēti trīs simboliski dievnami, trīs iespaidi.

1990. gada vasara, Vācija. Vēl šodien atceros svētdienas dievkalpojumu Ķelnes Domā. Grandiozajā celtņē altāra priekšā pulcējušies labi ja simts dievlūdzēju, tie ir tikpat kā nemanāmi. 13. gadsimtā, kad tika likti šī dievnama pamati, pilsētā dzīvoja daži desmiti tūkstoši cilvēku. Acīmredzot viņiem bija vajadzīga tik liela baznīca. Šodien Ķelnē dzīvo viens miljons. Un kaut arī svētkos, Lieldienās un Ziemassvētkos, Ķelnes Doms ir parasti pilnāks, nevar noliegt, ka pilsētas iedzīvotāji savu svētnīcu apmeklē visai reti.

1992. gads, Turcija. Pirmā zeme ārpus Eiropas, kas latviešiem kļuva viegli sasniedzama, salīdzinoši lēta un pats galvenais – interesanta, dabiska savā nesamākslotajā vienkāršībā. Tolaik Stambulā vēl nemanīja debesskrāpju. Viens no mana ceļojuma mērķiem bija

532. – 537. gados celtā sv. Sofijas katedrāle. Celtne, par kuŗu biju mācījies skolā un daudz lasījis. Tobrid tajā vēl atradās muzejs. Iespaidus grūti izstāstīt, šis dievnams vienkārši ir jāredz. Vienu gan varu pateikt – atrodoties tā iekšienē, tiešām rodas illūzija, ka grandiozais kupols lidinās gaisā. Es apmeklēju arī Fanaras kvartālu un sv. Juŗa baznīcu, kas šodien kalpo par Konstantinopoles pareizticīgo patriarha rezidenci. Neliela lauska, kas saglabājusies no kādreiz tik varenās Bizantijas impērijas.

1993. gads, Londona, Brikleina. Rajons, kur dzīvo daudzi ieceļotāji no Bangladešas un Pakistānas. Man par milzīgu pārsteigumu 1743. gadā celtā hugenotu baznīca jau labu laiku kalpo kā mošeja! Toreiz es vēl biju diezgan naivs un nezināju, ka Rietumeiropā tas nav nekas neparasts.

Par Ķelnes Domu pasaule atcerējās 2016. gada 1. janvārī, turklāt visai neparastā veidā. Kā ziņoja mediji, Jaungada naktī laukumā blakus Domam vietējās vācu sievietes esot piedzīvojušas masveida seksuāla rakstura uzbrukumus. Policija saņēma ap 1100 iesniegumus, vainīgie – pārsvarā Ziemeļafrikas un Tuvo Austrumu izcelsmes imigranti. Tie paši, kuŗus Anģele Merkele ar plašu žestu ielaida Vācijā 2015. gada vasarā. Šī uzbrukšanās gan nesniedzās tālāk par pastiprinātu uzmanības

izrādīšanu vai roku palaišanu. Tomēr pasaulē jau sāka pieņemt spēkā *MeToo* kustība, un notiekošais izvērtās par īstu skandalu.

Savukārt šajās dienās daudz runā par sv. Sofijas katedrāli Stambulā. 10. jūlijā Turcijas prezidents Redžeps Erdogāns izdeva dekrētu, saskaņā ar kuŗu sv. Sofijas katedrāle no muzeja tiek pārvēidota par mošeju. 16 miljonu apdzīvotajā pilsētā ir ap 4000 lielāku un mazāku mošeju. Tieši blakām sv. Sofijai atrodas grandiozā Zilā mošeja, turklāt Sultānmetas rajons, kur atrodas abi dievnami, ir visai reti apdzīvots. Tātad Turcijas prezidenta rīcība vairāk vērtējama kā simbolisks žests, kā politisks signāls pārējai pasaulei. Mēs esam stipri! Gribat uzņemt Turciju Eiropas Savienībā? Lūdzu! Tikai neizmirstiet, ka mūsu ir 86 miljoni! Šobrīd gan maz ticams, ka iesāktās sarunas par Turcijas uzņemšanu ES jebkad beigsies ar pozitīvu rezultātu. Jo Eiropa ar Turciju – tā vairs nebūtu Eiropa.

Islāms ir īpatnējs ar to, ka tajā ļoti svarīgs ir ārējais simbolisms. Kad 2016. gada 26. jūnijā Vācijas galvaspilsētā Berlīnē tika dibināta Vācijas turku partija, par to tika oficiāli izziņots precīzi 14.53 pēc vietējā laika, tā demonstratīvi pieminot Konstantinopoles (tagadējās Stambulas) krišanu turku rokās tālajā 1453. gadā. Leģenda vēsta, ka brīdī, kad turki ielau-

zušies sv. Sofijas katedrālē un sākuši slepkavot, dievnama akmens sienas esot atvērušās un tajās iegājis patriarhs ar svētajiem sakramentiem rokās. Pēc tam, kad baznīcu atkal atgūšot kristieši, viņš iznāksot no mūriem un pabeigšot iesākto liturģiju. Bet vai tas notiks? Vērojot pašreizējās demogrāfiskās tendences pasaulē un jaunās migrācijas ceļus, tas gan šķiet maz ticams. “Demogrāfija ir liktenis” – šos vārdus savulaik teica franču filozofs Ogists Konts (1798–1857). Šajās dienās vēlreiz pārlasīju britu publicista Duglasa Marija 2017. gadā izdoto grāmatu “Eiropas divainā nāve: Imigrācija, Identitāte, Islāms” (*Douglas Murray, “The Strange Death of Europe: Immigration, Identity, Islam”*). Tajā iztirzāta trešās pasaules iedzīvotāju migrācija uz Eiropu, šī procesa demogrāfiskās, kulturālās un politiskās sekas. Lūk, ko grāmatas ievadā raksta autors: “Eiropa šobrīd izdara pašnāvību... Lielākās daļas šobrīd dzīvojošo cilvēku mūža beigās Eiropa vairs nebūs Eiropa un eiropieši būs zaudējuši vieniņo vietu uz pasaules, ko tie var saukt par mājām.” Tiesa, vēlāk autors precīzē, ka ar Eiropu viņš saprot kontinenta rietumus. Marijs raksta: “Šī gadsimta vidū Ķīna, iespējams, joprojām izskatīsies pēc Ķīnas, Indija – pēc Indijas, Krievija pēc Krievijas un Austrumeiropa pēc Austrumeiropas, taču

Rietumeiropa labākajā gadījumā atgādinās lielmēroga Apvienotās Nācijas”. Latvija labākas dzīves meklētājiem pagaidām (bet tikai pagaidām!) nav interesanta. Tas, par ko mums vajadzētu uztraukties – Eiropas rietumos notiek vērtību (un tātad arī politiskās grības) atšķaidīšana. Protams, daudzi turku, arabu vai pakistāņu izcelsmes Zviedrijas, Lielbritānijas vai Vācijas pilsoņi ir integrēti vietējās sabiedrībās, prot vietējo valodu, pieņēmuši vietējos spēles noteikumus. Varbūt pat kļuvuši par savas jaunās mītnes zemes patriotiem. Bet vai mums grūtos brīžos viņi izrādīs kaut mazāko solidaritāti ar Latviju? Diezin vai. Drīzāk viņus var interesēt Izraēlas – Palestīnas un Armēnijas – Azerbaidžānas konflikti. Un tas ir saprotami. Vāciešiem, zviedriem, somiem un dāņiem ir gadsimtiem senas saites ar Latviju, ko nevar teikt par arābiem vai turkiem. Līdzīgi jaunajiem latviešu emigrantiem Apvienotajā karalistē dažkārt liekas divaina angļu ipaša interese par bijušo koloniju Indiju.

Dienā, kad es rakstu šīs rindas, no Francijas pienākusi ziņa par ugunsgrēku Nantes katedrālē. 15. gadsimtā celtais dievnams pamatīgi cietis, pilnībā iznīcinātas senās ērģeles. Un kas ir pats skumjākais – notikusi ļaunprātīga dedzināšana. Kā ziņo policija, dievnams aizdedzies vienlaikus trīs vietās. Komentāri, kā teikt, lieki.

KĀRLIS STREIPS

Savā raidījumā televīzijas kanālā *RīgaTV24*, kas saucas “Vēlais ar Streipu”, viens no elementiem ir tā dēvētā *Tvītersāga*, kuŗā pārstāstām to, ko cilvēki ir runājuši *Tvīterī*. Viens no ierakstiem bija šāds: “Varbūt ir kāda ētikas robeža, kas varētu tikt nepārkāpta?” Runa bija par grāmatu, ko sarakstījis Lato Lapsa un kas nesen laista klajā – tās nosaukums ir “Viltvārdis.” Pats neesmu to lasījis un negrāso to darīt, bet no komentāriem saprotams, ka autors apgalvo, ka Latvijas Valsts prezidents Egils Levits nav stāstījis patiesību par savas ģimenes vēsturi un radurakstiem. Arī par savu izglītību. Pirms es piedāvāju savas domas par šo “garadarbu”, vispirms mazliet par autoru.

Lapsas kungs ir dzimis 1969. gadā Rīgā. No 1998. līdz 2000. gadam viņš strādāja ziņu aģentūrā LETA par galveno redaktoru. Starp citu, Lapsa daudz ceļo un ir sacerējis dažādus rakstus un grāmatas par saviem ceļojumu piedzīvojumiem. Šie teksti allaž ir bijuši interesanti – atšķirībā no tiem, kuŗos viņš vēsta par, piemēram, Latvijas valsts augstākajām amatpersonām. 2010. gadā Lato Lapsa bija viens no portāla *Pietiek.com* dibinātājiem. Tā galvenais mērķis ir

meklēt no dažādām iestādēm “nopludinātus” dokumentus, kuŗus tad analizēt. Sadaļā “Kas mēs esam” lasāms: “PIETIEK kampt, melot, noklusēt! PIETIEK pirkot politiku un pārdot lēmumus! Un PIETIEK samierināties ar pie varas esošo cūcībām, nekautību un negausību! Pārliecībā, ka vienreiz tiešām PIETIEK, mēs Jums parādīsim un pierādīsim, ka mums nav neaizskaramu personu vai temu – un nav cilvēku vai struktūru, kuŗu vara vai nauda varētu mūs ietekmēt. Mums cūkas nav vienlīdzīgākas par citām būtnēm un nekad tādas nebūs.” Ir bijušas reizes, kad cilvēki portālu un Lapsas kungu ir sūdzējuši tiesā, citreiz atkal sūdzējis viņš pats. Garlaicīgi nav bijis nekad.

Virsraksti, kādi bija lasāmi portālā dienā, kad rakstīju šo komentāru: “Bēdīgi slavenais ceļu kaisāmās sāls iepirkums valsts uzņēmumā nav vienīgais divainais”; “Finanču izlūkošanas dienests nav ieinteresēts: “netīrās naudas” apkaŗotāji informāciju nevis izmanto, bet “atfutbolē”. Un vēl: “Egila Levita skaidrojumi par “Viltvārdis” – un tas ir viss? Nopietni? Kungs tiešām visus uzskata par lēticīgiem muļķiem?” Šī pēdējā teksta autors slēpjas aiz palamas “*Pietiek*

lasītājs”, un viņa sakāmais sākas šādi: “Piederu pie tiem cilvēkiem, kas gandrīz nekavējoties pēc grāmatas “Viltvārdis” iznākšanas to iegādājās, divās dienās izlasīja un sāka gaidīt – ko tad teiks tās galvenais varonis. Gaidīt nācās ilgi, divas nedēļas, līdz *Latvijas Avīze* interviju ar Egilu Levitu pieteica kā “patiesību” par viņa ģimeni, pilsonību un izglītību. Izlasīju un, maigi izsakoties, esmu vilies. Ja tas ir viss, ko saistībā ar jauno grāmatu un tajā minētajiem faktiem var minēt Valsts prezidents, tad tas ir ļoti, ļoti, ļoti aizdomīgi un skumji.” Viens piemērs šiem “aizdomīgajiem un skumjajiem” elementiem ir par Levita kunga vecmāmiņu Augusti: “Ja Augustes vecāki adoptēja mazmeitu Ingeborgu kā savu meitu, tad Ingeborgas anketā padomju laikā Augustei bija jābūt pieminētai kā Ingeborgas mātai, bet... nekā tāda nav. Ingeborgas anketā, ko ar savu roku ir aizpildījis Egils Levits, ir norādījusi kā māti 1875. gadā dzimušo Karolinu Bārgs, dzimušu fon Maijeri (meli, protams!). un māsu – 1916. gadā dzimušu Martu Ercenu, dzimušu Bārgs. Un kur tad Auguste? Levitu ģimene krāpa VDK, kā vien ienāca prātā, un čeka visu labticīgi ņēma pretī?”

Cik varu spriest, grāmatā dots “mājiens” – ja reiz Valsts prezidents ir stāstījis nepatiesību par saviem radurakstiem, tad acīmredzot viņš arī melo par citām lietām. Manā uztverē tās ir pilnīgas muļķības. Arī es nezinu visu par saviem senčiem. Tā, piemēram, mans tēvatēvs visu mūžu lietoja spieķi. Pēc manas izpratnes, Pirmā pasaules kara laikā viņš pielīda pārāk tuvu frontes līnijām un dabūja lodi kājā, bet droši to nezinu gan. Varbūt tā ir vienkārši leģenda. Taču attiecībā uz Egilu Levitu skaidri ir zināms tas, ka 1972. gadā Padomju savienība viņu ar ģimeni izraidīja no valsts par “pretpadomju darbību”, kas zināmā mērā bija kods domai “jūs esat ebreji, vācieties prom!” Ir skaidri zināms, ka Levita kungs mācījās Minsteres latviešu ģimnazijā, kur savulaik mācījās arī es. Viņš izstudēja politoloģiju un jurisprudenci. Kādu laiku Levita kungs strādāja MLG par vēstures un politoloģijas skolotāju, un viens no viņa skolēniem bija Krišjānis Kariņš, kuŗš, kā zināms, patlaban ir Latvijas premjērministrs.

Taču galvenais ir tas, ko Egils Levits paveica tautas Atmodas laikā. Viņš bija Latvijas Tautas frontes domes loceklis, un bū-

tisks ir viņa profesionālais ieguldījums Latvijas neatkarības deklarācijas sacerēšanā. 5. Saeimas vēlēšanās Egils Levits kļuva par deputātu un kādu laiku bija Latvijas tieslietu ministrs. Tad – vēstnieks Austrijā, Ungārijā un Šveicē, vēlāk – par Latvijas izvirzīto Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnesi un par Latvijas izvirzīto Eiropas Savienības tiesas tiesnesi.

Pirmoreiz uz Valsts prezidenta amatu viņš kandidēja 2015. gadā, bet zaudēja Raimondam Vējonim. 2019. gadā Vējoņa kungs nolēma nekandidēt vēlreiz, un Egils Levits tika ievēlēts amatā ar 61 balsi **par** (atgādināšu, ka Latvijas prezidentu vēlē Saeima), turklāt jau balsojuma pirmajā kārtā.

Atbildot uz *Latvijas Avīzes* žurnālistu jautājumiem, Valsts prezidents izsmēloši stāsta par savu ģimeni, pilsonību un izglītību, stāstam pievienojot arī dokumentu kopijas. Mūsu laikraksta 6. lappusē publicējam šīs intervijas fragmentu.

Publikāciju pilnībā skatiet http://news.lv/Latvijas_Avize/2020/07/16/patiesiba-par-manu-ģimeni-pilsonibu-un-izglitiba

Viltvārdis?

Egils Levits: “Es atbildu uz žurnālistu jautājumiem”

Patiesība par manu ģimeni, pilsonību un izglītību

Latvijas Avīzes žurnālisti Māris Antonevičs un Māra Libeka tikās ar Valsts prezidentu Egilu Levitu, lai izvaicātu viņu par aizvadīto gadu valsts augstākajā amatā un pēdējā laikā izskanējušām aizdomām par prezidenta biografijas faktiem.

Nesen apritēja jūsu pirmā gadadiena amatā, un šajā sakarā bija gan jūsu paša atskaite, gan sabiedrības vērtējums. Lūk, Kantar TNS veiktajā socioloģiskajā aptaujā tās dalībnieki jūs 10 punktu skalā novērtējuši ar 4,5 punktiem. Tātad viduvēji. Arī starp viedokļiem bieži skan, ka jūs esat bijis nemanāms un pārāk piekāvīgs koalīcijai. Vai piekritat kritikai, un vai kaut ko plānojat mainīt savā darba stilā?

Satversmē ir noteikts, ka Valsts prezidents reprezentē valsti starptautiski un ir valsts Bruņoto spēku augstākais vadonis. Savukārt par dažādu jomu iekšpolitiskajiem jautājumiem prezidents piedalās diskusijās un izsaka savu viedokli, bet nepieņem lēmumus, kaut arī tos ietekmē. Esmu aktīvi piedalījies diskusijās un ietekmējis lēmumus tādos svarīgos jautājumos kā, piemēram, administratīvi teritoriālā reforma, izglītības reforma, esmu izteicis savas domas par mūsu valsts un valsts pārvaldes modernizāciju. No starptautiskām tribinēm esmu mudinājis domāt par moderno tehnoloģiju iespējām un riskiem. Tieši šim jautājumam patlaban ir pievērsta liela uzmanība starptautiskajā mērogā, tāpēc esmu gandarīts, ka par to izdevās uzsākt diskusiju arī mūsu valstī.

Iekšpolitiskajās diskusijās lielā mērā, bet ne simtprocentīgi mans viedoklis ir ņemts vērā. Piemēram, tagad mēs izstrādājam latviešu vēsturisko zemju likumprojektu. Administratīvi teritoriālās reformas apspriešanas laikā Saeima piekrita, ka, lai stiprinātu piederību un latvisko daudzveidību, kā arī vietējās kultūrtelpas, šāds likumprojekts ir nepieciešams. Septembra sākumā to iesniegšu parlamentā.

Tāpat uzstāju, ka pēc reformas nedrīkst pazust vēlētā vietējā demokrātiskā pārstāvniecība. Tas ir svarīgi gan identitātes, gan arī mūsu valsts kopējās attīstības dēļ. Arī šo manu priekšlikumu Saeima ņēma vērā, un tas tiks iestrādāts likumā.

Es neuzskatu, ka Valsts prezidentam ir nepieciešami skaļi populistiski PR gājieni. Daudz svarīgāk ir būt pastāvīgā dialogā ar Saeimu, valdību un sabiedrību un panākt valstiski nozīmīgus uzlabojumus. (..)

Ja Valsts prezidentu lielā 90% iedzīvotāju, tas apliecinātu, ka kaut kas nav kārtībā ar demokrātiju.

Nupat ir parādījusies jūsu vēltīta grāmata ar skaļu nosaukumu “Viltvārdis”. Tajā apšaubīti vairāki jūsu biografijas fakti. Ņemot vērā, ka grāmata izraisījusi diezgan lielu sabiedrības interesi, gribētu, lai jūs komentētu tajā izskanējušos apgalvojumus. Sāksim ar vēsturiski tālākiem. Piemēram, tiek

norādīts, ka pretēji iepriekš apgalvotajam jūsu vectēvs un vecmamma nav bijuši izsūtīti uz Sibīriju un vispār jūs par saviem vecvecākiem uzdodat cilvēkus, kas tādi nemaz neesot. Kā ir patiesībā?

Piederu pie tiem cilvēkiem, kuri ir personīgi piedzīvojuši trīs paaudzes pirms manis – māti, vecmāti un vecvecmāti.

Mana mamma Ingeborga Bārge ir dzimusi 1926. gadā, bet pēc laulībām ieguvusi uzvārdu Levite. Viņas māte ir Auguste Bārge, kuŗai bija 21 gads, kad piedzima mana mamma. Auguste uzauga Vācijā, no kurienes nesen bija atbraukusi uz Latviju. Šodien ārvalstīs dzimst apmēram puse bērnu, bet toreiz tas neskaitījās labi, ka neprecētai sievietei piedzimst bērns. Tādēļ Augustes vecāki – Karlīne un Jānis Bārgi – adoptēja manu mammu Ingeborgu. Adopcijas nolēmumu 1926. gada beigās pieņēma Jelgavas apgabaltiesa; tas ir ierakstīts arī manas mātes dzimšanas reģistrā.

Tādēļ vēlāk pēc dokumentiem mana māte oficiāli skaitās nevis savas istās mātes Augustes Bārges, pēc precībām Augustes Ermanšones, bet gan savu vecvecāku – Karlīnes un Jāņa Bārgu meita. Citiem vārdiem – vecvecāki adoptēja savu mazmeitiņu. Kurioza nianse ir tā, ka pēc dokumentiem sanāk, ka mana māte piedzima, kad viņas mātei jau bijuši 55 gadi. Tāds neliels fizioloģisks retums, ko mani apmeloņi ir palaiduši garām...

Par šo adopcijas faktu es uzzināju samērā vēlu, bet savā ģimenē es vienmēr zināju, ka mana istā vecmāmiņa ir Auguste Ermanšone un vecvecmāte – Karlīne Bārgs.

Vēlāk Auguste apprecējās ar manu vectēvu Jāni Ermanšonu. Abi tika izsūtīti kopā ar manu vecvecmāti Karlīnu. Vecvectēvs Jānis Bārgs tajā laikā vairs nebija dzīvs – viņš nomira 1928. gadā. Tas ir diezgan manipulatīvi šo faktu izlaist. (..)

Grāmatas autors Lato Lapsa apšaubā vienu no intervijās minētām bērības atmiņām, ka jūs kopā ar mammu dodaties uz Centrālo dzelzceļa staciju, kur pienāk vilciens un no tā izkāpj vecvecāki, kas atbraukuši no izsūtījuma Sibīrijā. Tas esot mazticams, jo jums tajā laikā bijis tikai nedaudz vairāk par vienu gadu un no šāda vecuma cilvēki parasti neapceroties.

Bieži ir tā, ka agrās bērības atmiņas veidojas arī no nostāstiem. Atmiņas man par šo notikumu ir, bet es nevaru precīzi pateikt, kad mani vecvecāki atbrauca – vai tūdaļ pēc amnestijas, vai vēlāk. Intervijās godīgi atbildēju, kā es šo epizodu izjutu un atceros kā mazs puika. Tas nav zinātnisks pētījums.

Grāmatā daudz rakstīts arī par jūsu tēvu un īpaši apšaubīta medijos bieži izskanējušā informācija, ka viņš padomju laikos bijis disidents. Vai tam ir kāds apliecinājums?

Tēvs visu laiku vēlējās tikt prom no PSRS, jo uzskatīja, ka mēs dzīvojam kā cietumā. Ja viņš būtu

padomju režīma piekritējs un pārstāvis, tad viņam būtu pavisam citi uzskati. Tiesa, viņš par sevi neko nestāstīja. Es pieņemu, tas bija tādēļ, ka tēva dzimta tika iznīcināta holokausta laikā. Tas ir normāli, ka cilvēks kļūst ļoti noslēgts pēc tik smagiem pārdzīvojumiem. Kad es tēvam par šo traģisko laiku posmu pavaicāju, viņš atbildēja: “Tā ir zudusi pasaule.” Tāpēc par tēva dzimtas vēsturi man ir maz informācijas. (..)

Rietumu raidstaciju klausīšanās kopā ar tēvu – cik ticamas ir šīs atmiņas? Pēc grāmatas autora domām, tas esot mazticams, jo jūs dzīvojāt komunālajā dzīvoklī, kur visi visus dzird un var paziņot čekai.

Tas bija vakara rituāls, var jau neklausīties pārmerīgi skaļi. Abi ar tēvu katru vai gandrīz katru vakaru pēc vakariņām klausījāmies BBC, Deutsche Welle, Amerikas balsi... Šīs raidstacijas nepārtraukti tika traucētas, tāpēc bija jāuzrēgulē tie radioviļņi, kuŗus čekisti tik ļoti “nezāģēja”. Pēc tam ar tēvu diskutējām par dzirdēto. Mēs bijām ļoti labi informēti par to, kas notiek ārpus PSRS. Bet vienlaikus es biju stingri piekodināts, ka to nekādā ziņā nedrīkstu stāstīt skolā vai citur.

Grāmatas nobeigumā izteiktas šaubas arī par jūsu pilsonību... 1972. gadā jūs emigrējāt uz Vāciju, bet tikai 1985. gadā ieguvāt Vācijas pilsonību. Kas notika starplaikā – vai jūs dzīvojāt bez pilsonības?

Starpposmā man bija Vācijas nepilsoņa (*aliens*) pase. 1985. gadā es kļuva par Vācijas pilsoni. Vienlaikus man bija Latvijas vēstniecības Londonā izsniegtā Latvijas pase, taču tā no Vācijas viedokļa skaitījās neefektīva, jo Latvija pastāvēja tikai *de iure*, bet ne *de facto*.

Pēc Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas 1992. gadā es reģistrējos kā pilsonis. Taču toreiz spēkā esošais Vācijas pavalstniecības likums neparedzēja dubultpilsonību.

Ja cilvēks tika brīvprātīgi uzņemts vienas svešas valsts (šai gadījumā – Latvijas) pilsonībā, tad tas nozīmēja atteikšanos no Vācijas pilsonības un saskaņā ar likumu Vācijas pilsonība tika automātiski zaudēta. Kopš tā laika esmu tikai Latvijas pilsonis. Citādi tas nemaz nevarēja būt, jo es kļuva par Latvijas vēstnieku Vācijā. Pašsaprotami, ka pašas Vācijas pilsonis nevarēja kļūt par ārvalsts vēstnieku Vācijā.

Par jūsu izglītību. Tā kā arī par to ir sētas šaubas... Vai varat visu izstāstīt un parādīt dokumentus, kas to apliecina?

Dzirdētas baumas, ka man vispār neesot juridiskās izglītības, jo man neesot pat bakalaura grāda, neraugoties uz to, ka esmu strādājis par Eiropas Savienības Tiesas tiesnesi (*Smaida un rāda veselu mapi ar Hamburgas universitātes studiju laika dokumentiem*). Šeit nepieciešams neliels ieskats Vācijas juridiskajā izglītībā.

Tā sastāv no divām daļām. Pirmā daļa ir universitātē iegūtās teorētiskās zināšanas. Universitāti

pabeidz ar pirmo juridisko valsts eksāmenu, kuŗu kārtu nevis augstskolā, bet gan īpašā valsts iestādē – eksāmenu pārvaldē. Savu pirmo juridisko valsts eksāmenu nokārtoju 1983. gadā Juridisko eksāmenu pārvaldē pie Hanzas Augstākās zemes tiesas, kas bija atbildīga par Hamburgas universitātes beidzējiem.

Taču ar universitātes absolvēšanu vien augstākā juridiskā izglītība nebeidzas, kā tas ir citās valstīs, arī Latvijā. Lai ieņemtu augstākos juridiskos amatus – kļūtu par tiesnesi vai advokātu –, ir vēl divarpus gadi jānokalpo augstākās tiesas dienestā par juristu (referendāru). Tikai pēc tam jaunais jurists iegūst tiesības likt Lielo juridisko valsts eksāmenu. Es šo laiku nokalpoju Šlēsvigas–Holšteinas Augstākās zemes tiesas dienestā. (..)

Savu Lielo juridisko valsts eksāmenu nokārtoju 1989. gadā Brēmenes, Hamburgas un Šlēsvigas–Holšteinas Kopējā juridisko eksāmenu pārvaldē. Līdz ar to kļuva par asesoru, iegūstot tiesības strādāt ne tikai par parastu juristu, kas ir iespējams jau tūlīt pēc universitātes beigšanas un pirmā juridiskā valsts eksāmena nokārtošanas, bet jau par tiesnesi un advokātu, kas, protams, prasa daudz augstāku kvalifikāciju.

Pēc tam tajā pašā 1989. gadā ar Celles Augstākās zemes tiesas prezidenta rīkojumu pēc visu dokumentu pārbaudes tiku uzņemts advokatūrā. Mana patstāvīgā advokāta prakses vieta bija Getingena. Tur pārņēmu lietas no publisko tiesību jomas. Bet pamatā strādāju zinātnisku darbu Vācijas un Austrumeiropas pētniecības institūtā. (..)

Paralēli tiesību zinātnei Hamburgas universitātē studēju arī po-

litikas zinātņi un, universitāti beidzot, 1986. gadā nokārtoju gala eksāmenu un ieguvu diplomēta politologa akadēmisko grādu, kas ir līdzvērtīgs maģistra grādam. Starp citu, mana diplomdarba tema bija “Politiskais konflikts starp padomju virskundzības pretenzijām un nacionālās patstāvības centieniem Latvijā”, kur analizēju mūsu Atmosdas toreiz vēl tikai pirmās vēsmas. (..)

Viens no komentāriem [par grāmata “Viltvārdis”] ir šāds: “Esmu pateicīgs visiem kritiķiem, apmeloņiem un visiem tiem, kas vēlas mani novirzīt no tiem mērķiem, ko es esmu uzstādījis kā prezidents un persona. Tas man ir papildu stimulis uzskatīt, ka mans ceļš un virzība ir pareiza. “Un tomēr, kāpēc grāmatas autoram nesniedzāt visas tās atbildes, ko šodienas intervijā [Latvijas Avīzei]?”

Tā ir principiāla nostādne, kas izriet no izpratnes par vārda brīvību demokrātiskā sabiedrībā. Ir manipulācijas, dezinformācija un ir normāls žurnālistisks darbs. Es atbildu uz žurnālistu jautājumiem. Bet uz tādu cilvēku jautājumiem, kuŗi pastāvīgi nodarbojas ar melno PR, ar dezinformāciju, kā arī uz tāda cilvēka jautājumiem, par kuŗu ir tiesas spriedums, ka viņš vēlas iegūt informāciju negodprātīgos nolūkos, nevienam nav pienākums atbildēt*. Tas pieder pie demokrātiskas sabiedrības higiēnas, pie medijpratības, kas ir ļoti aktuāla mūsu sabiedrībā: spēt atšķirt žurnālistiku, kuŗas mērķis vienmēr ir (vai tai ir jābūt) noskaidrot patiesību, no tās informācijas plūsmas, kuŗas mērķis ir apmullot cilvēkus.

Pateicamies Latvijas Avīzei par sadarbību šīs publikācijas tapšanā!

* Lato Lapsa bija pieprasījis informāciju no Valsts kancelejas un tiesa konstatēja, ka tas darīts negodprātīgā nolūkā. – Red.

SALLIJA
BENFELDE

Turpinām stāstu par tautiešiem, kuri atgriezās Latvijā pēc dzīves kādā citā valstī, par to, kas nosaka viņu izvēli gan atgriezties Latvijā, gan pilsētu vai novadu, kurā dzīvot un strādāt.

Kā zināms, Diasporas likums tika izstrādāts un pieņemts arī tadēļ, lai tautiešiem atvieglotu atgriešanos un vairākus jautājumus padarītu skaidrākus un saprotamākus. Visciešāk ar tautiešiem, kuri vēlas atgriezties un atgriežas, saskaras remigrācijas koordinatori, tāpēc arī viņi tika lūgti atbildēt uz vairākiem ar remigrāciju saistītiem jautājumiem.

Kā oficiāli deklarēt dzīvesvietu Latvijā?

Viens no tādiem jautājumiem ir saistīts ar dzīvesvietas deklarēšanu – Diasporas likums paredz, ka diasporas locekļiem tiek nodrošināta iespēja papildus dzīvesvietas adresei ārvalstī norādīt arī vienu adresi Latvijā. Līdz šim tas tomēr nebija izdarīts, lai gan ar deklarēto adresi saistītas gan iespējas strādāt, gan saņemt veselības aprūpes, izglītības un sociālos pakalpojumus. Varētu pat sacīt, ka ministrijas savā starpā nekādi nevarēja vienoties, kāds ir pirmais atļautais solis atgriežoties, lai varētu notikt arī viss pārējais – piemēram, bērnu reģistrēšana bērnudārzā vai skolā. Šogad 17. jūnijā galīgajā lasījumā beidzot tika pieņemti grozījumi Dzīvesvietas deklarēšanas likumā, kas stāsies spēkā nākamā gada 1. jūlijā. Acimredzot, tik ilgs laiks līdz grozījumi sāks reāli darboties, ir vajadzīgs, lai ministrijas beidzot visus jautājumus savā starpā sakārtotu.

Remigrācijas koordinatori šos grozījumus vērtē ļoti pozitīvi. **Daina Šulca** no Rīgas reģiona norāda, ka remigrantam iespēja deklarēt dzīvesvietu Latvijā līdzās deklarētajai dzīvesvietai mītnes zemē ļoti atvieglos savlaicīgu iestāšanās, piemēram, bērnudārzā rindās un skolās, izvēlēties ģimenes ārstu u.c. Šiem likuma grozījumiem ir arī emocionāls spēks – deklarēta dzīvesvieta Latvijā apliecina piederību šai valstij, un saite ar Latviju kļūst tikai stiprāka. Arī **Anete Spalviņa (Zemgale)**, **Agnese Bērģe (Kurzeme)** apliecina, ka tas atvieglos un paātrinās remigrantu iekļaušanos Latvijas darba tirgū, sabiedrībā un piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem, tai skaitā savlaicīgi bērnus reģistrēt bērnudārzā vai skolā jau pirms remigrācijas. Savukārt **Astrīda Leščinska (Latgale)** teic, ka Diasporas likumā paredzētās aktivitātes nevarēja ieviest uzreiz līdz ar tā stāšanās spēkā, jo daudzām ministrijām bija jāveic vesela virkne izmaiņu, kas prasa ilgāku laiku. “Domāju, jau pavisam drīz redzēsim būtiskas izmaiņas, kas atvieglos Latvijas iedzīvotāju atgriešanos dzimtenē,” viņa saka. Arī **Vidzemes** remigrācijas koordinatore **Ija Groza** teic, ka ļoti cer – ministrijas beidzot spēs atrast kopīgu izpratni un spēs vienoties. Līdz šim dzīvesvietas

deklarēšana bijis viens no tiem jautājumiem, kas brīžam atgriešanos Latvijā padarījis ļoti sarežģītu, pat neiespējamu, ja vien nav vecāku vai radnieku mājas vai dzīvokļa vai sava īpašuma, kurā var reģistrēt savu dzīvesvietu.

Par ko remigranti interesējas visvairāk?

Kā vienu no galvenajiem jautājumiem remigrācijas koordinatori min bērnu iekārtošanu bērnudārzā un skolā, darba atrašanu un – latviešu valodu. Ģimenēm nereti ir ļoti būtiski saprast, kāda ir izglītības sistēma Latvijā, kā bērnu tai pieteikt, kā bērna izglītība tiks pielīdzināta, salīdzinot ar iepriekšējo mītnes zemē iegūto, latviešu valodas apguves apmācības, vai bērns integrēsies savu vienaudžu vidū, psiholoģiskais atbalsts bērnam. Tātad kā visbūtiskākais izaicinājums jāmin remigrantu bērnu un jauniešu integrēšanās Latvijas skolu izglītības sistēmā. Šie bērni nereti ir dzimuši un liela daļa savas dzīves daļu pavadījuši savā mītnes zemē un iekļāvušies tās vides apstākļos. Nereti šie bērni nerunā latviski vai runā ļoti slikti. Arī cita mācību viela un kultūra ir liels izaicinājums adaptācijā. Tad skola kopā ar remigrantu ģimeni mēģina meklēt risinājumus, kā palīdzēt.

“Katru gadu Latvijas skolās mācības uzsāk aptuveni 800 skolēnu, kuri atgriezušies uz dzīvi Latvijā. Bērni ļoti bieži sastopas ar grūtībām, iekļaujoties skolas vidē un mācību procesā, kā arī saziņā ar citiem skolēniem, skolotājiem, jo izglītības sistēma atšķiras no tās, kas bija mītnes zemē. Remigrantu atvasēm ir jāpārvar ne tikai latviešu valodas “izaicinājumi”, bet arī iekļaušanās jaunā vidē un kultūrā. Kā risinājumu skolās varētu ieviest jaunu interešu izglītības pulciņu, vasaras nometnes remigrantu atvasēm ar mērķi veicināt latviešu valodas apguvi, Latvijas kultūras, tradīciju iepazīšanu, integrēt remigrantu bērnus Latvijas vidē, stiprināt nacionālo identitāti un piederības apziņu latviskajai kultūrtelpai,” uzsver Astrīda Leščinska.

Tikpat svarīgi ir jautājumi, kas saistīti ar sociālām problēmām – dzīvesvietas nodrošinājums, jo bieži vien tie, kas atgriežas, vēlas iekārtoties uz pagaidu dzīvi pašvaldību dzīvokļos, taču pārsvarā pašvaldībām dzīvokļu trūkst. Turklāt bieži vien personas, kuŗas vēlas atgriezties, nespēj ar Latvijā piedāvāto atalgojumu nodrošināt savu ģimeni.

Daina Šulca skaidro, ka, atgriežoties Latvijā, remigranti saskaras ar vairākiem izaicinājumiem. “Domāju, jebkuŗš remigrants sastopas ar izaicinājumiem, un viens no raksturīgākajiem – Latvijas sabiedrību īpaši neinteresē, ka kāds ir bijis remigrants: viena taisnība, viens likums visiem! Remigranti, atgriežoties Latvijā, ne vienmēr psiholoģiski ir tam gatavi. Liels izaicinājums ir arī Latvijas sa-

biedrības domāšanas veids, kas atšķiras no tā, kāds tas ir mītnes valstu (Lielbritānijas, Skandināvijas, Vācijas, ASV, Austrālijas) sabiedrībā. Remigranti gaida tādas sabiedrības kopīpašības kā, piemēram, lielāku savstarpējo izpalīdzību, smaidošākas sejas, pieklājību publiskās vietās un sabiedriskajā transportā, sava vārda turēšanu u.c. – kā savās bijušajās mītnes zemēs. Arī šis jautājums ir saistīts ar vispārējo Latvijas attīstību, ne tikai remigrāciju,” viņa saka.

Anete Spalviņa atgādina, ka tiem, kuri vēlas atgriezties, noteikti, jāsaprot, ka pirms atgriešanās jāsakārtoti dokumenti attiecīgajā mītnes zemē (U1, U2, S1, EVAK karte, bērnu pabalsts, bērna iegūtā izglītība, IIN pārmaxsa utt.). Jāsazinās ar attiecīgo

Rīgas reģiona remigrācijas koordinatore Daina Šulca atbild, ka vispopulārākās vietas ir Rīga, Jūrmala un Tukums. “Interesi nosaka vispārējā pilsētas un novada attīstība, vietas īpašais gars un noskaņojums,” viņa skaidro.

Zemgalē vispopulārākās vietas ir Jelgava, Jēkabpils un Dobeles, saka Anete Spalviņa un papildina: “Noteikti izvēli nosaka, tas, kur dzīvo draugi, radi un arī pieejamo pakalpojumu daudzums. Izglītības iestāžu pieejamība pirmsskolas un skolas vecuma bērniem, izglītības iespēju un interešu izglītības nodrošināšanu. Veselības pakalpojumu nodrošināšana, sabiedriskā transporta pieejamība, kā arī kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespējas.”

binātības iespējām, saka Astrīda Leščinska. “Ģimenēm draudzīga vide ir arī Balvu novadā, uz kuŗu ir liela tendence atgriezties. Darba praksē bija gadījums, kad tieši Balvu iedzīvotājas vīrs, Lielbritānijas pilsonis, bija tas, kuŗš ierosināja ģimenei ar trīs bērniem pārcelties uz Balvu novadu, lai dzīvotu tirā un zaļā vidē. Balvu novads atbalsta remigrantus, riko pasākumus un godina šīs ģimenes. Remigrantus interesē arī Krāslava, Preiļi, Līvāni, Kārsava, Daugavpils un Ludzas novads, Aglonas, Dagdas, Riebiņi, Vārkavas, Viļakas, Viļānu un Zilupes novads. Pirms atgriešanās bieži vien remigranti salīdzina pašvaldību sniegtos pakalpojumus interneta vietnē www.vietagimenei.lv vai arī izvēlas pēc iepriekšējās dzīvesvietas pieraksta iedzīvotāju reģistrā,” pastāsta Leščinska.

Vidzemes remigrācijas koordinatore Ija Groza teic, ka Latvijā kopumā Latvijas lielās pilsētas ir kā magnēts. Vidzemē tā ir vienīgi Valmiera, tāpēc arī likumskarīgi, ka tā ir vieta nr. 1 Vidzemē, uz kuŗu atgriežas cilvēki, un ne tikai valmierieši. Nākamās vietas šai “topā” ir Vidzemē – Valkas novads, Gulbenes, Alūksnes, Madonas novadi. Par Vidzemes pērlī dēvētajās Cēsis salīdzinoši atgriežas mazāk. “Cilvēki atzīst, ka Cēsis ir skaista un lieliska vieta atpūtai, dzīvei vasarā, bet darba iespēju nav daudz,” viņa skaidro. Ija Groza arī piebilst, ka pēdējā laikā jaunās ģimenes sāk izvēlēties novadus, kur iegādājas kādu vecu lauku īpašumu, sāk to sakopt un atrod sev kādu interesantu, nelielu biznesa veidu, jo grib dzīvot zaļā vidē.

Apkopojot atbildes par vietu, kuŗā remigranti vēlas dzīvot, redzams arī, ka Latvijas iedzīvotājus piesaista dabas pieejamība un interesanti vides objekti. Atgriešanos sekmē arī daudzveidīga interešu pulciņu izvēle bērniem.

Kā aicinājums un atgādinājums skan Dainas Šulcas teiktais: “Latvijā remigranti vairs nav emigranti ar ierobežotām tiesībām, te viņi ir pilntiesīgi pilsoņi. Brīvu darba vietu Latvijā ir tūkstošiem, dzīves vietas īre ārpus Rīgas, tuvu Rīgai – reāli samaksājama ar Latvijas algām. Tiem kas atgriežas Latvijā, es novēlu būt reāliem un saredzēt tās iespējas savai un savas ģimenes individuālajai un emocionālajai dzīvei un attīstībai, ko var iegūt tikai un vienīgi savā zemē. Sāc ar sevi!”

Remigranti, atgriežoties Latvijā, ne vienmēr psiholoģiski ir tam gatavi. Liels izaicinājums ir arī Latvijas sabiedrības domāšanas veids, kas atšķiras no tā, kāds tas ir mītnes valstu (Lielbritānijas, Skandināvijas, Vācijas, ASV, Austrālijas) sabiedrībā. Remigranti gaida tādas sabiedrības kopīpašības kā, piemēram, lielāku savstarpējo izpalīdzību, smaidošākas sejas, pieklājību publiskās vietās un sabiedriskajā transportā, sava vārda turēšanu u.c. – kā savās bijušajās mītnes zemēs.

pašvaldību, draugiem, radiem, jādūdz palīdzība remigrācijas koordinātoram neskaidru jautājumu risināšanā. Atgriešanās noteikti nav vieglprātīgi pieņemts lēmums, daudzi savu atgriešanos veic pārdomāti un plānveidīgi. Parasti ģimenes ar bērniem savā dzimtajā pusē atgriežas, jo vēlas, lai viņu bērns mācās latviešu skolā un iemācās latviešu valodu. Viņa arī ir pārliecināta, ka jāriko integrējošie un tīklošanās pasākumi remigrantu ģimenēm. Ir nepieciešami atbalsta pasākumi, tikšanās ar domubiedriem, aktivitātes kopā ar līdzīgi domājošajiem. Šādu pasākumu ietvaros remigrantu ģimenes izveidos savstarpējus kontaktus, jutīsies vienotas, varēs dalīties savā pieredzē un apmainīties ar noderīgu informāciju. Pasākumā varētu piedalīties arī vietējās ģimenes.

Vietas, kuŗās tautieši atgriežas visbiežāk

Aptaujājot remigrācijas koordinātorus, viens no jautājumiem bija, kuŗās pilsētās vai apdzīvotās vietās remigranti atgriežas visbiežāk un kāpēc tā notiek.

Savukārt Kurzemes remigrācijas koordinatore Agnese Bērģe stāsta, ka visvairāk Kurzemes reģionā cilvēki atgriežas Liepājā, Ventspilī un Kuldīgā. “Cilvēku stāsti un likteņi ir ļoti dažādi, tāpēc nav viennozīmīgas atbildes, kas un kā tieši ietekmē šo cilvēku vēlmi atgriezties dzimtenē. Darbā ar remigrantiem esmu secinājusi, ka visbiežāk cilvēki atgriežas, patriotisma vādīti, – mīlestībā pret savu zemi, novadu. Citiem svešumā neveidojas piederības izjūta mītnes zemei, un viņi joprojām Latviju redz kā savas mājas, kur latviskā vidē audzināt savus bērnus. Dažkārt nozīmīga loma ir sadzīvīskiem jautājumiem – skolu un pirmsskolas izglītības pieejamībai, latviešu valodas apguves iespējām, dažādiem ar dzīvesvietu saistītiem jautājumiem, darba iespējām un uzņēmējdarbībai u.c.

Latgalē vislielākais remigrācijas process notiek Daugavpils un Rēzeknes pilsētās, kas cilvēkus un ģimenes piesaista ar savām iespējām, sakārtoto infrastruktūru, mobilitāti un nodar-

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

“Mums likās, ka esam pārāki visā. Šie notikumi mūs piezemēja”

Operdziedātāja Inese Galante intervijā Irēnai Bērziņai

Inese Galante aizvadīto laiku pavadīja savā dzīvesvietā – Vācijā. Latvijas mediķu uzrunāta, viņa nodziedāja “Ave Maria”. Šis skaņdarbs viņas izpildījumā joprojām ir atzīts par vienu no labākajiem pasaulē. Inese Galante aicināja mūziķus no visas pasaules atbalstīt, uzmundrināt Latviju zibakcijā *Viva Latvija*. Zibakcija ir pārtapusi par koncertu, kas nule, 17. jūlijā, skanēja uz Liepājas koncertzāles “Lielais dzintars” skatuves. Ineses Galantes partneri bija viņas talantu konkursu laureāti, kuŗi jau spilgti pieteikuši sevi pasaulei, pianists Daumants Liepiņš, Latvijas Nacionālās operas baleta solists, tenors Artjoms Safronovs un Latvijas Mūzikas akadēmijas students, baritons Daniils Kuzmins. Koncertā izskanēja visiem iemīļota klasika – virtuozī solo, šarmanti dueti, ko caurstrāvoja maigums un mīlestība. Koncerts bija skatāms gan klātienē, gan arī tiešraidē.

Protams, tika ievēroti piesardzības pasākumi, tāpēc neierasti bija sēdēt pustukšā zālē, lai gan aplausu un ovāciju netrūka, tomēr mākslinieces acīs bija manāmas vieglas skumjas. Te Ineses Galantes pārdomas pēc koncerta par laiku, kuŗā mūs iemetusi dzīve.

Kāda ir sajūta pēc tik ilgās pauzes? Vai tagad teiksim – laiks pirms un laiks pēc?

Inese Galante ar jauniešiem talantiem. No kreisās Daumants Liepiņš, Daniils Kuzmins un Artjoms Safronovs // Foto: Indulis Pelnēns

Mūsu dzīve ir mainījusies, un man gribētos domāt, ka tikai uz laiku, ka mēs varēsim atgriezties ierastajā ritmā. Mākla caur ekrānu nebūt nav tas pats, kas “dzīvajā”, tas ir pavisam kas cits. Tie smaids, tās emocijas, enerģija, siltums un mīlestība, cilvēku reakcija... Domāju, ka arī mūsu publika ir noilgojusies pēc dzīvā izpildījuma. Daudzi jo daudzi cilvēki bez kultūras nevar dzīvot. To nevar aizvietot ne ar ko. Es ļoti gribu ticēt, ka “dzīvās” mākslas laiki drīz atgriezīsies.

Mums nācies mainīt savu dzīves stilu.

Viss, kas likās tik dabiski, paliel par kaut ko īpašu, vai pat nav pieejams. Man kā māksliniecei un bijušajai mediķei gribas pateikt – jāpacies! Man ļoti gribas, lai operteātri un koncertzāles būtu pilnas, lai nebūtu brīvu vietu, lai mūzikas un mākslas dzīve notiktu ik dienu. Klasika dzīvos mūžīgi – tik daudz plašuma, skaistuma, dziļuma, tīrības nav nekur.

Šī pauze mūs piebremzēja, sapurināja?

Labi, ka Latvijā viss norit mierīgi, arī Vācijā tāpat – disciplīna, dzīves standarti, veselības aprū-

pe dara savu. Šo to jau mēs arī iemācījāties, varējam pārdomāt savas kļūdas, nevīzību, ar ko ko mēs nodarām pāri dabai, sev, cits citam. Tagad vajadzētu kaut ko mainīt. Mums likās, ka esam pārāki it visā, un šie notikumi mūs piezemēja. Visi esam vienā laivā, esam tik atkarīgi cits no cita, tāpēc – nevajag agresiju, naudu, vajag mieru un mīlestību, līdzcietību... Ieklausīsimies cits citā, palīdzēsim viens otram un dzīvosim tālāk!

Jūsprāt lielākā šīs krīzes mācība?

Jāprot ieraudzīt labo arī sliktajā un galvenais – nezaudēt savu seju, visu, kas sakrāts – savas zināšanas, pārdomas, gudrības – jāsavēl vienā kamolā un jāizdara secinājumi. Katrā ziņā esam kļuvuši gudrāki, ne tik lielīgi, ne tik augstprātīgi.

Ineses Galantes jauniešiem talantiem vaicāju par viņu izjūtām, kā tas ir – būt kopā uz skatuves ar Inesi Galanti?

Pianists Daumants Liepiņš. Pēc tik ilga laika, kad nebiju vispār spēlējis publikas priekšā, tagad tas ir ļoti īpaši, tos brīžus nevar aizvietot ar ierakstiem vai ar vingrināšanos mājās. Vēl lielāks efekts ir, kad mūziķi spēlē kopā. Tik daudz ir spēlēts dažādās vietās, parasti esmu viens uz skatuves, bet kad ir šī sadarbība, saruna mūzikā – tā ir īpaša enerģija un sajūta. Tas ir ļoti iedves-

mojoši, un jo īpaši, strādājot kopā ar Inesi, jūti šo lielo mūzikālo personību katrā skaņā. Arī ar Daniilu un Artjomu mūzicēt bija prieks – katram piemīt savs izteiksmes veids. Šis koncerts man bija ļoti bagātinošs.

Tenors Artjoms Safronovs. Ir pagājis ilgs laiks, un atgriezies uz skatuves ar tāda lieluma zvaigznēm – tas ir burvīgs brīdis! Brīnišķīga zāle, publika un arī vēl tiešraide. Tas bija ļoti savīļnojoši, kad līdzās ir tādi meistari, tā ir liela atbildība. Tie, kas nevarēja atbraukt uz Liepāju, varēja baudīt koncertu virtuālā vidē. Tas ir nozīmīgs solis – atgriešanās ierastajā mākslinieciskajā dzīvē. Šim koncertam jāvieš cerība, ka viss agriezīsies savās vietās. Inesei es esmu ļoti pateicīgs par to, ka viņa tic man kā solīstam. Inese uz skatuves jūt katru elpas vilcienu, katru nianši, katru vibrāciju, un rodas mūsu mūzikas brīnums.

Baritons Daniils Kuzmins. Esmu ļoti pateicīgs liktenim, ka man 20 gadu vecumā ir tāda iespēja piedalīties tik lielā koncertā. Tā bija mana pirmā pieredze dziedāt tik lielā zālē, es pirmo reizi esmu “Lielajā dzintarā”, un viss bija lieliski. Arī skatītāji – bija atnākuši, prieks par viņiem. Patiess prieks bija sadarboties ar Daumantu un Artjomu un protams, ar mūsu dīvu – Inesi Galanti.

MĀRIS BRANCIS

Izcilā māksliniece Richarda Zariņa darbu izstāde Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā “Ko Latvijas meži šalc” ir kā spožs zibens uzplaiksnijums skaidrās debesīs. Pagājušajā gadā apritēja 150 gadi kopš viņa nākšanas pasaulē, un 80 kopš viņa došanās Mūžībā, taču tas netika atzīmēts. Šis izcilais meistars, bez kuŗa nebūtu ne Latvijas ģerboņa, ne lielas daļas Latvijas naudas, starp tām izcilās “Mildas”, daudzo pastmarku, viņa devuma grāmatu mākslā, karikatūrā, pirmo plakātu, arī etnografiskā pētniecība būtu krietni vien pelēcīgāka, nebūtu grafikas meistardarbnīcas Latvijas Mākslas akadēmijā, nepiemirsīsim viņa izcilos ofortus, litografijas un oglezīmējumus. Labi, ka 2016. gadā iznāca Kristīnes Ducmanes lielā grāmatīņa par viņu un viņa memuāru izdevums “Atmiņas”, ko gadu agrāk laida klajā apgāds *Laika grāmata*, nopelnot konkursa “Zelta ābele” balvu.

Kādēļ tik pieticīgi tas noticis, ir ļoti skaidrs. Gadu desmitiem ilgi Rīgas Mākslinieku grupas pētnieki un aizstāvji pret viņu rīdījuši sabiedrību, paužot nesatricināmu un neizdzēšamu patiesību, ka Richards Zariņš līdz ar Jāni Robertu Tillbergu un

viņu domubiedriem modernās mākslas pārstāvjus ir izsmējuši, vērsušies pret viņiem “kasparsoniādē”, pie tam viņu dēļ, kā dažiem šķita, miris pat Jēkabs Kazaks. Līdzīgu domu joprojām pauž akadēmiskā vēsture, ko gatavo Mākslas vēstures institūts Eduarda Kļaviņa vadībā, uzsvērot Latvijas regāliju autora konservatīvismu, skaļi paziņojot, ka viņš ir “amatnieciski” meistarīgs lietišķās grafikas speciālists” un ka viņa daiļrade atrodama „vācu bīdermeieriskā romantisma tēlainība, amatnieciskā ornamentālista precīzā, cietā un dogmatiskā linija”. Sacītajā saklausāms pārmetums Richarda Zariņa perfektajai amata prasmei, profesionālismam.

Lai nu kā, bet ar gada nokavēšanas šī izstāde ir notikusi, cerams, atdodot nepelnīti peltogodu māksliniekam, kuŗa visa daiļrade vērsta uz augstu profesionālismu, nacionālās mākslas radīšanu un attīstību. Kā liekas, šis bija tas mirklis, kad māksliniekam būtu atdodams līdz 1940. gadam lietotais vārds, kas rakstāms pretēji valodniecības principiem ar diviem “r” – Zariņš. Tas, protams, nav noticis, taču izstāde ir lieliska, negaidīti plaša, visaptveroša. Līdz šim pat

speciālisti nav redzējuši visu Richarda Zariņa radošo darbību kopumā, allaž ir tikai apskatīta kāda nozare vai tēma, tādēļ kurātores Marita Bērziņa un Dr. Kristīne Ducmane ar savu darbu atklājušas visai sabiedrībai šīs lielās personības neizdzēšamo ieguldījumu latviešu mākslā, Latvijas valsts vizuālā tēla izveidē.

Stāsts par Richarda Zariņa radošo darbību sākas ar studijām Barona Štiglica centrālajā tehniskās zīmēšanas skolā, parādot studiju laika zīmējumus un atsevišķas publikācijas. Mani kā jelgavnieku iepriecināja 1895. gadā zīmētais plakāts IV Jelgavas dziesmu svētkiem, Krišjāņa Barona un Henrija Visendorfa “Latvju dainu” iespiedums Jelgavā, kuŗa vācu darinājais Richards Zariņš. No plašā grāmatu, žurnālu un avižu klāsta izlikti apskatei tikai 17 izdevumi, kuŗi lieliski atklāj mākslinieka rok rakstu un ieguldījumu grāmatniecībā.

Īpaši nozīmīga ir sadaļa, kas atvēlēta viņa numismātikai. 20 gadus Richards Zariņš strādāja Krievijas Valstspapīru spiestuvē, kuŗā kāpa pa karjēras kāpnēm līdz tehniskajam direktoram. Izstādei no Pēterburgas uzņē-

muma *Gosznak* pirmo reizi ir saņemti viņa darbu oriģināli, kas apstiprina Richarda Zariņa ieguldījumu cariskās Krievijas naudas un vērtspapīru veidošanā un ražošanā. Kā izpētījusi Kristīne Ducmane, latvietis strādājis ne tikai Krievijai, bet zīmējis naudaszīmes arīdzan Bulgārijai, Rumānijai un Mongolijai. Diemžēl par to vēsta tikai pētnieces grāmata. Bez šaubām, liela daļa ekspozīcijas ir atvēlēta mākslinieka radītajai Latvijai naudai latiem. Te pie reizes jācītē akademiķis Jānis Stradiņš, kuŗš teicis: “Richarda Zariņa pieclatnieks ir mūsu monētu pasaules himna.”

Plašs ir meistara radīto plakātu klāsts, vecākais vēltīts 1901. gada Rīgas jubilejas izstādei. Daudz viņš zīmējis dažādu iestāžu diplomus un oficiālus dokumentus. Daļas Latvijas pastmarku autors valsts pastāvēšanas sākuma periodā bija tieši Richards Zariņš. Tām atvēlēta plaša siena. Savulaik ļoti populāri bija ekslibri, kuŗu pirmsācējs arī bija viņš, kuŗš pirmo grāmatzīmi darinājis sievai Evai Sundbladei kāzu dienā 1897. gadā.

Kopš agras jaunības Richards Zariņš daudz laika gan studiju brīvlaikos, gan vēlāk atvaļinā-

jumos veltījis latviešu tautas mākslas pētniecībai, vākšanai un populārizācijai. Krievijas Etnografiskajā muzejā joprojām glabājas viņa vāktie materiāli vairākās ekspedīcijās pa Latviju, ko muzejs financēja un pat piešķīra naudu tautastērpū iegādei. Diemžēl tie izstādē nav skatāmi, bet tos aizstāj analogi eksponāti no Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumiem. Tas padara izstādi krašņāku, daudzpusīgāku, arī paša Richarda Zariņa dzīvi un ieguldījumu – bagātāku. Te vēl pieminami keramiķa Jēkaba Drandas trauki ar viņa zīmējumu motīviem, kā arī pirmo reizi eksponētais mācītāja Grīnberga skapis no Pēterburgas dzīvokļa, ko zīmējis Richards Zariņš.

Vesela zāle atvēlēta mīļākajiem Richarda Zariņa audzēkņiem, starp kuŗiem Kārlis Krauze, Arturs Apinis, Zelma Tālberga, Pēteris Upitis, Marija Induse-Muceniece un citi.

“Kasparsoniādē” izstādes vēstījumā nav aizmirsta, taču pieminēta kā viens no epizodiem Richarda Zariņa dzīves gājumā.

Izstāde būs skatāma līdz 25. oktobrim, kad, domājams tiks laists klajā rakstu krājums, vēltīts jubilāram.

Latvijas mākslas spožā zvaigzne

Richarda Zariņa izstāde Rīgā

VIKTORS
HAUSMANIS

Vai var atgriezties bērnībā? Tiešā veidā, protams, ne! Bet izstaigāt savas bērnības takas iespējams, un tāda priekšrocība pēc ilgas gaidīšanas radās arī man. Nekur tālu prom jābrauc nebija – tikai līdz Zaļeniekiem, no Jelgavas līdz turieni 20 kilometri! Bet – vispirms jāprot braukt, un vajadzīga mašīna, taču man nav ne viena, ne otra, tāpēc nekāda braukšana nesanāk! Tik sen nebiju Zaļeniekus apmeklējis, jo vienmēr pirmajā vietā ierindojās rakstu darbi, taču vēlme uz turieni aizbraukt neaprima, līdz no Vācijas – no Mīnsteres – ar automašīnu atbrauca mana krustmeita – arhitekte Dace, viņa uzdzirkstīja vēlme kopā ar mani doties uz manu ilgotu sapņu zemi: norunājām – un braucām! Viņa pie stūres, es līdzās kā apkārtnes komentētājs.

Iznāca gan tā, ka manā kādreizējā dzīves pilsētā Jelgavā neiebraucām, jo ceļš uz Zaļeniekiem izrādījās vienkāršāks, Jelgavā neiebraucot. Un tad līdz Svētei, kas kādreiz bija tāds zaldātu mitekļis, jo tur vienmēr pastāvēja barakas ar dažādas ievirzes un tautību zaldātiem. Tālākais ceļš gan – stipri negluds un grubuļains, bet kam gan rūpes par to? Toties varējām izbaudīt īstu Zemgales ainavu – skaties pa labi, skaties pa kreisi, nekur nekādu kalnu vai leju – viscaur labības lauki, un horizonts – tālu, tālu. Tāds skats paveras tikai Zemgalē, un tas rada patiesa prieka izjūtu: tūrumi plaši, ar labību apsēti, kopti. Iepriekšējās dienās pāri Zemgalei bija brāzies negants vējš un dažās vietās sagāzis skaistās kviešu un rudzu druvas, tomēr uz laukiem skatīties bija patīams prieks. Laiki mainījušies, kādreizējo lielo pieredzējušo lielsaimnieku nav, daudzi savulaik tika izsūtīti uz Sibīriju, manā Zemgalē pēc tam saimniekoja kolchozi, tagad – paldies Dievam – te darbojas jauna paaudze, un, braucot cauri šodienas laukiem, rodas pozitīva apjausma, ka mūsu lielā vērtība – lauki ir kopti. Un, uz Zaļeniekiem braucot turp un vēlāk atpakaļ, iepriecināja vēl kāda realitāte: Latviju joprojām mīl stārķi. Gan vienas saimniecības, gan citas mājas pagalmā jumta korē vai kāda staba galā ir stārķu “dzīvokļi”, var priecāties par viņu ģimenēm. Gaŗāmbraucot no tālienes saveicināties ar vienu stārķi, bet vairākas citās ligzdās ieraugām trīs stārķu ģimenes pārstāvjus: bērns izaudzis, vecāki par viņu priecājas un, droši vien, skaidro, ka apmēram pēc mēneša būs jāsāk lidojums uz citām apmešanās vietām svešās zemēs. Bet viņi atgriezīsies.

Braucām uz priekšu. Netālu no šosejas – Aspazijas jaunības laiku dzīves vieta – Daukšu mājas. Tad dodamies tālāk un drīz labajā pusē sākas mežs, kādreiz daļa no tā bija izveidota un kopta kā parks – fon Mēdema dzimta grībēja, lai tajā var ērti pastaigāties, bet tā mežonīgajā daļā var arī ko nometīt. Un tad esam Zaļenieku centrā – tur joprojām pastāv un darbojas Kultūras nams, bet līdzās izslējušies pāris vērienīgu nami, tur tagad mājā Zaļenieku pamat-

skola. Bet pastāv vēl kāds centrs – jāpabrauc lejā, tad nedaudz augšup, taču no kādreizējā centra palikušas tikai dažas zīmes – tur var redzēt labi uzturēto, 1872. gadā uzcelto Zaļenieku luterāņu baznīcu. Tai apkārt kapi, tajos apbedīti arī mani vecvecāki, bet par viņiem gan sīkāk es neko nezinu. Lielceļa virzienā izejot no kapiem, var ieraudzīt glītu divstāvu ēku – tur daudzus, daudzus gadus darbojās pasts, kādreiz tur bija strādājis arī mans tēvs. Tagad pasta darbība tur likvidēta, ēka ir tukša un nodota izsolei. Bet iepretim pastam reiz bija gaŗena ēka, kuru sauca vienkārši par baznīckrogu – bija taču tā, ka uz baznīcu saimieki brauca ar zirgu vilktām droškām vai vienkāršiem ratiem, pajūgu kaut kur vajadzēja novietot, un labi noderēja pie kroga izveidotās slitas. Kad dievkalpojums bija beidzies, daudzi dievlūdzēji jutās izsalkuši un bija tik labi, ka tuprāt – iepretim kapiem – krogā varēja paēst un kādu malku vīna vai šņabja iemalkot. Krogam bija izdevīgi un dievlūdzējiem arī, un izdevīgi arī man! Bija sanācis tā, ka šīs ēkas galā atradās neliels vienistabas dzīvoklis, ko bija noīrējis mans tēvs, jo viņa darba vieta atradās tieši pretī – pastā. Es gan piedzimu Jelgavā, bet pēc

niekos, no dzīves vietas Dakterniekiem uz skolu ejot vismaz trīs kilometrus. Tagad skolas tur vairs nav, tā darbojas centrā pie kultūras nama, toties vēlreiz izdevās apmeklēt kādreizējo Zaļenieku vidusskolu, tā bija 18. gadsimtā celtā, toreiz hercogam Ernstam Johanam Bironam piederošā pils. Vēlāk tā pārgājusi barona fon Mēdema īpašumā. Šo klasicisma stilā veidoto pili bija projektējis arhitekts Bartolomeo Rastrelli, bet pilnībā pabeidzis Severins

nībā zemi bija ieguvis mans tēvs. Varbūt lasītāji atceras kāda situācija Latvijā veidojās pēc valstiskās neatkarības atgūšanas: zeme piederēja valstij – arī kādreizējie vācu baronu īpašumi ar barona fon Mēdema zemi, to iedalīja vairākām jaunsaimniecībām, arī tā saucamo “lopu” muižu, vienkārši sakot – lopkopības centru, tā dēvēto Dakteru muižu. Tās vietā izveidojās trīs saimniecības, un maniem tuvajiem cilvēkiem bija izdalīta arī viena no ēkām –

Zaļenieku muiža

Zaļenieku evaņģēliski luteriskā baznīca

pāris dienām mani un manu mammu pārveda atpakaļ – uz baznīckrogu. Un tur pirmos pāris dzīves gadus pavadīju. Arī kristīts tur esmu, manos dokumentos rakstīts: “kristīts – baznīckrogā”: lepmi, vai ne? Protams – ar krogu manām kristībām nekāda sakara nebija, bet jautrība gan tur valdījusi, arī mācītājs bijis diezgan iesilis, dancinājis manu māšīcu Zentu un gandrīz vai pakritis! Lustīgi, vai ne? Tas bija kādreiz. Tagad no senās mājas nekas nav palicis pāri, pat ne ķieģelis – tukšs laukums!

Gribējās apmeklēt arī kādreizējās skolas – viena no tām – Zaļenieku pamatskola kādreiz atradās nepilnu kilometru uz priekšu. Kaŗa pēdējā posmā, kad Jelgava bija pilnīgi nodedzināta, vienu mācību gadu nācās mācīties Zaļe-

Jensens. Līdzās tai, lai veidotos daudzveidīgāka ainava, tika mākslīgi veidots ezers, tūlīņ aiz pils atradās slūžas, pa kuŗām šalcot šļācās ūdens, bet tagad nekā vairs nav! Mūsdienās skolai, kas atrodas tik tālu no pilsētas, atrast savu profilu un sapulcināt audzēkņus ir ļoti, ļoti grūti, un tomēr tā pastāv, tagad kā komerciālā un amatniecības vidusskola. Kad gadu mācījās Zaļenieku pamatskolā, vienmēr bija prieks katru dienu iet gaŗām šai brīnišķajai, elegantajai pilij. Un, par spīti grūtībām, šodien tā kopta, stāv un priecē!

Vairākkārt esmu minējis vārdu Dakternieki: ar dakteriem tam nav nekāda sakara, bet likteņainas gan ar to saistās. Tur vairākas vasaras pavadīju arī es, šīs mājas piederēja mana tēva māsaī, iste-

pusdienām noteikti bija parasts uz stundu vai drusku ilgāk doties dienušā, bet ko lai iesāk bērni? Bija taču jāizmanto iespēja, un tad varējām ar Rūtiņu tīkties, draudzēties, runāties, spēlēties. Nekādu smalku spēļaparātu toreiz nebija – paši bijām spēlētāji, viens otru īsti iepazīnām. Par mīlestību tiešā nozīmē runa nevarēja būt, gāja gadi, katram savs ceļš, bet siltais bērnu dienu jūtas palika. Kāds zīmīgs fakts – apmēram pirms gada man piezvanīja kāda padzīvojušī sieviete, kas dzīvoja Piebalgā, un izrādījās, ka tā ir mana kādreizējā Rūtiņa. Pēc kāda mēneša pienāca ziņa, ka viņa ir aizgājusi Aizsaulē, bet pirms nāves laikam uzstaroja bērnībā radušās jūtas.

Protams, realitātē daudz kas mainījās, nāca bargais kolchozu dibināšanas un privāto saimniecību iznīcināšanas laiks, Dakternieku saimieki nomira, mājas tika pārdotas, būtībā viss iznīcināts. Tagad tikai māja, kur vasarās vadīju bērnības dienas, saglabājusies, bet pavisam sagrābējusī. No bijušās saimniecības vairs nekā. Un tāds pats liktenis bija vairākām citām saimniecībām. Pavisam netālu kaimiņos – muižas saimniecības vietā atradās kaimiņu Bercu māja, no tās palicis tikai kāds sīks fragments. Nedaudz tālāk atradās glīta paplaša ēka – izcilā mākslinieka A. Apiņa mītne. Tagad mājas vietā grausts. Tāda ir dzīves realitāte. Nevienam ne sodīt, ne tiesāt nevar. Paaudzes mainās, dzīve mainās, taču pozitīvi vērtējams tas, ka atdzimst vairākas kādreizējās muižas – ne jau kā saimniecības, bet muižas īpašnieku dzīvesvietas, un Jelgavas novadā aplūkojama virkne atjaunotu celtnu, no kuŗām daudzas var dēvēt par pilīm – tādas ir Lielplatones, Berķenes, Blankenfeldes, Vilces, Lielvircavas un vēl citas muižas. Visas uzreiz apceļot nav iespējams, tomēr vienā no tām iegriezāties, tā ir netālu aiz Zaļeniekiem, no šosejas pa kreisi – Abgunstes muiža. Tā kādreiz piederējusi fon Pālena dzimtai un veidojusies 1780. gadā. Tās centrā ir skaists nams, kuŗu varētu saukt arī par pili. No 20. gadsimta sākuma te ir atradies veikals, dzīvokļi, kādu laiku nams bijis pavisam nolaists, pamests un panīcis, līdz atradās mūsdienu entuziasti, kuŗi šo māju atpirka un atjaunoja. Tā tagad ir grezna un pievilcīga un kļuvusi par radošās vides sava veida centru, kur notiek dažādi kultūras pasākumi, un tajā atvērtas gan keramikas, gan tekstilmākslinieku darbnīcas. Tas ir jauns pavērsiens uz kādu laiku novārtā pamestās muižas atdzimšanu. Šovasar situācija arī Latvijā nav viegla, bet par spīti visam – kultūras process notiek.

Atpakaļceļā izbraucām uz šosejas, pagriežamies uz Zaļenieku centra pusi, tur kreisajā pusē reiz atradusies Grēviņu dzimtas māja, bet pavisam pie paša ceļa atrodas Pūtelkrogas. Nekur iekšā nav jāiet, turpat ārā – starp ozoliem un liepām – ir galdiņi, varam iemalkot kafiju un ieelpot manas bērnības pagasta Zaļenieku dzidro gaisu. Vismaz dažas takas izstaigātas...

JURIS ULMANIS, zemessargs, profesors

Latvijas elite – brīvprātīgie aizstāvji

Kārtējo reizi steidzīgā soli mērojot Rīgas ietves, skatiens aizķērās pie vides reklāmas plakāta – kāds Rīgas mēra amata kandidāts savā šajā biogrāfijā bija iekļāvis vārdu *zemessargs*. Aizdomājots, cik lielā mērā balsu vākšanā viņam var palīdzēt pieredze Zemessardzei un kāds vispār šodien ir karavīru un brīvprātīgo Latvijas aizstāvju prestižs?

Ielūkojoties vēstures avotos, dažādu grupu vieta sabiedrības uzbūvē ir acīmredzama. Kā agrīnās kopienās, tā arī mūsu ēras imperijās sociālās hierarhijas augšgalā bijuši valdnieki, garīdznieki, skolotāji, dziednieki un karavīri. Katrai no šīm grupām bija fundamentāla nozīme gan pirms 5000 gadu, gan pirms 1000 gadiem, gan tagad. Šie cilvēki būtībā vienmēr veidojuši sabiedrības eliti. Vārdnīcā vārds *elite* nozīmē – sabiedrības izcilākie pārstāvji, sabiedrības virsotne. Ne velti viduslaiku Eiropā par bruņinieku varēja kļūt tikai augstmaņu dēli, un līdz nesenam laikam armiju virsnieku korpusu lielā mērā veidoja cilvēki no augstdzimušo kārtas.

Dvīdesmitajā gadsimtā pasaules kārtība mainījās, cilvēki ieguva plašākas tiesības izvēlēties nodarbošanos, taču ciena pret atsevišķām profesijām palika iepriekšējā. Latvijas pirmās brīvvalsts laikā brīvības cīņu dalībnieki tika cildināti un baudīja sabiedrības pateicību. ASV, kur piedzimu un uzaugu, militārpersonas joprojām ir

cieņā. Nereti pirms sporta sacensībām tiek godināti no misijām ārvalstīs pārbraukušie karavīri, viņiem tiek rīkoti īpaši sveikšanas pasākumi, un cilvēki vienkārši uz ielas pasaka paldies vīriem un sievietēm armijas formas tērpā. Bistamās karavīra profesijas prestižs ir augsts, jo tiek gādāts par sabiedrības drošību. Arī amerikāņu politiķi, kuŗi ir dienējuši armijā, lepojas ar savu militāro pagātņi.

Bet kā ir Latvijā? Dzīvojot šeit jau trešo daļu gadsimta, man ir sajūta, ka latviešiem raksturīga diezgan rezervēta attieksme pret karavīriem, vēl rezervētāka tā ir cittautiešiem. Esmu prātojis, kas tam varētu būt par iemeslu? Teoriju netrūkst. Sākot ar latviešu nepatiku pret kaŗošanu pēc tam, kad Otrajā pasaules kaŗā pret savu gribu nācās cīnīties divu svešu, naidīgu armiju rindās, ar savām asinīm apmierinot slepkavniecisku un vardarbīgu diktatoru ambīcijas, un beidzot ar piespiedu dienestu padomju armijā, kas daudziem jauniem puīšiem kādā no sarkanās imperijas nostūriem bija vairāk kā nepatīkama pieredze.

Taču kopš neatkarības atgūšanas pagājušas jau trīs desmitgades. Izaugusi paaudze, kas par padomju laikiem kaut ko zina tikai no grāmatām un filmām vai iepriekšējo paaudžu vēstītā. Tātad uz viņiem minētos argumentus nevar attiecināt.

Atļaušos izvīrīt pieņēmumu, ka ievērojami liela daļa šodienas

Latvijas iedzīvotāju brīvību uz-tver kā pašsaprotamu lietu. Viņu personīgajā pieredzē nav atmiņu par dzīvi nebrīvē, neatkarības iz-cīnīšanu, reāliem iebrukuma draudiem. Līdz ar to vērtību hierarhijā vajadzība pēc drošības noslidējusi zemāk par ikdienā aktuālām lietām. Prātu aizņem domas par personīgās labklājības uzlabošanu, ģimenes nodrošināšanu, profesionālajiem sasniegumiem un tamlīdzīgām neapšaubāmi svarīgām lietām. Tādas filmas kā “Dvēseļu putenis” un “Priekšpostenis” (angl. “The Outpost”), uz brīdi uzšķīl padzisušās nacionālās jūtas, lepnumu par pieredzi latviešu tautai, taču tās tikpat ātri nodzīst ikdienas rūpēs. “Dvēseļu putenis” vēsta par notikumiem pirms simt gadiem, kad sešpadsmitgadīgais strēlnieks Artūrs kopā ar draugiem cīnījās par brīvību, nezinot kuŗā pusē tā meklējama. “Priekšpostenis” balstās uz patiesiem notikumiem Kītingas priekšposteni vienā no smagākajām un ilgākajām kaujām Afganistānā, kur kopā ar ASV karavīriem piedalījās arī divi Latvijas karavīri – virseržants Jānis Laķis un seržants Mārtiņš Dāboliņš.

Tas nenozīmē, ka kādam varētu un vajadzētu pārnest patriotisma trūkumu. Sabiedrība dara nozīmīgu darbu, pelnot naudu valsts budžetam un financējot Nacionālos bruņotos spēkus. Paldies par to.

Tomēr tikai daži tūkstoši cilvē-

ku spējuši pacelties pāri personīgajām interesēm un ziedot savu dzīvi lielāka mērķa – Latvijas brīvības labā. (Būsim godīgi, ja Latvija nebūtu brīva, daudzu šodienas iespēju vispār nebūtu.) Ja Latvija nebūtu brīva, daudzas šodienas problēmas – kā krīze, bezdarbs, “nav par ko balsot”, būtu mazsvarīgākas nekā cīņa par brīvu Latviju.

Tāpēc es ļoti cīņu zemessargus. Manā skatījumā bruņotie Latvijas aizstāvji ir sabiedrības elite. Tie ir cilvēki, kuŗi ir gatavi jebkurā brīdī atteikties no ērtībām, labklājības un ziedot savu dzīvību Latvijas brīvības vārdā. Nezinu nevienu citu profesiju, kuŗas pārstāvji brīvprātīgi apņemas atdot savu dzīvību, ja būs tāda nepieciešamība. Tieši ar šādiem vārdiem sākas zemessarga zvērests: “Es, uzņemoties zemessarga pienākumus un apzinoties atbildību savas tautas un likuma priekšā, zvēru būt uzticīgs Latvijas Republikai, tās Satversmei un likumīgajai valdībai, netaupot spēkus, veselību un dzīvību, sargāt Latvijas valsti un tās neatkarību.” Līdz ar to zemessargiem faktiski ir uzlikta ļoti augsta atbildība un lielākas prasības nekā pārējai sabiedrībai, kā arī iestājas sekas par zvēresta laušanu.

Šobrīd mūsu valstī aktīvi apmācībās piedalās 8,5 tūkstoši zemessargu, no kuŗiem 15% ir sievietes. Divu miljonu iedzīvotāju nācijai tas nav daudz. Līdz 2024. gadam paredzēts brīvprātīgo aizstāvju skaitu palielināt līdz 10 tūkstošiem, un 2027. gadā – līdz 12 tūkstošiem. Lai šo mērķi īstenotu,

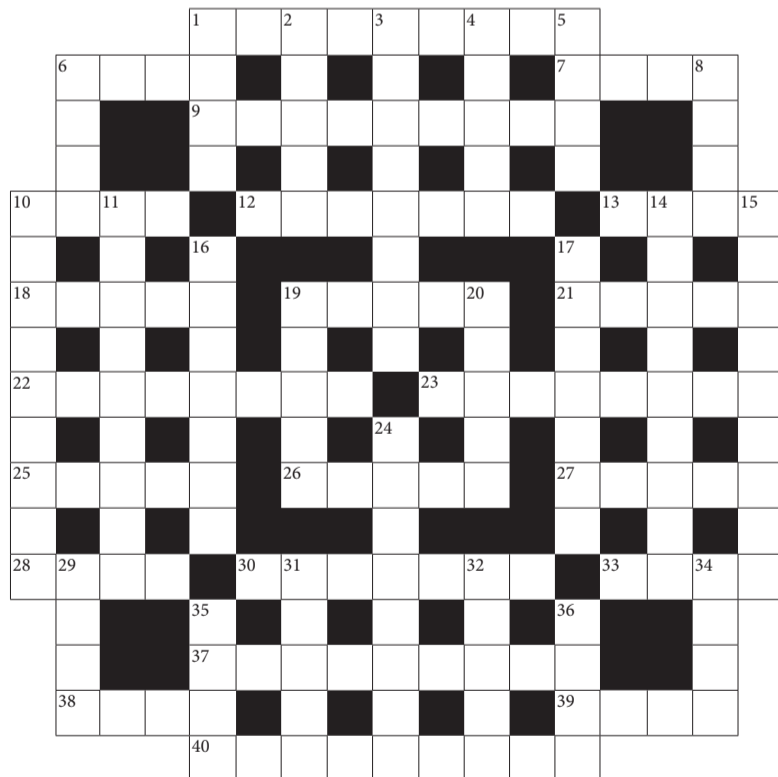
manuprāt, nepieciešams paaugstināt Zemessardzes prestižu. Vārdam *zemessargs* jāizskan ar lepnumu, kā kvalitātes zīmei un apliecinājumam, ka uz Zemessardzē dienējošajiem var paļauties jebkurā situācijā.

Esošajiem un topošajiem zemessargiem ir jāsaņū, ka sabiedrība viņus atbalsta, novērtē un ciena. Domāju, ka tam jāsaņū ar sabiedrības izpratni par aizstāvju ieguldījumu sabiedrībā. Galu galā, tieši pateicoties viņiem, visa pārējā sabiedrība var turpināt strādāt savās profesijās un pavadīt laiku tā, kā viņiem patīk. Esot drošībā.

Dienests zemessardzē. Drosmīgi? Vai tas ir prestiži? Izlem pats. Karavīri un zemessargi ir mazāk nekā viens procents no Latvijas iedzīvotājiem, kuŗi nedzīvo pie mammas, netaisās braukt prom no Latvijas un nečīkst par valdību. Viņi katru rītu agri pieceļas no gultas un strādā, līdz kamēr tiek veikts viņu uzdevums. Viņi ziedo savu laiku, ko viņi arī varētu pavadīt kopā ar savām ģimenēm, viņi veic darbu, kuŗu uzskata par ceļu un vissvarīgāko, bez sūdzībām, bez daudzu Latvijas iedzīvotāju atbalsta un par algu, kas ir zemāka, ko varbūt varētu nopelnīt citur. Viņi kalpo visiem tiem, kas nevar un negrib dienēt. Viņi veic darbu, ko ļoti maz cilvēku saprot, daudzi to nonievā, un 75% iedzīvotāju pat nevarētu kvalificēties to darīt. Un lai Dievs viņus svētī, jo zemessargi katru dienu apauj savus zābakus, iztaisno plecus, droši stāvo un darot! – Latvijas elite.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Limēniski. 1. Novada centrs Latgalē. 6. Latviešu gleznotājs (1895-1955). 7. Angļu jūras braucējs (1728-1779). 9. Sūreņu dzimtas augs. 10. Kaķu dzimtas dzīvnieks. 12. Dārza puķes. 13. Latviešu aktieris (1895-1973). 18. Latviešu lauksaimniecības speciālists, biškopis (1883-1955). 19. Nacionālais Mākslas muzejs Madridē. 21. Valsts Arabijas pussalā. 22. Latviešu rakstnieks (1907-1945). 23. Buŗu kuģis (13. -17. gs.). 25. Apdzīvota

vieta Ventpils novadā. 26. Profesijas. 27. Apdzīvota vieta Ozolnieku novadā. 28. Lūk! 30. Valstu bruņotie spēki. 33. Dīgsti. 37. Lielas formas kompozīcija orķestrim. 38. Veidot ofortu. 39. Latviešu skēnogrāfs (1878-1969). 40. Iedzimt (sarunu val.).

Stateniski. 1. Pilsēta Igaunijas dienvidaustrumos. 2. Krūšu kurvja kauli. 3. Vēsturiski artilērijas šāviņi. 4. Latviešu aktrise (1907-1984). 5. Latīņu alfabēta burts. 6. Azerbaidžānas galvas-

pilsēta. 8. Ganas naudas vienība. 10. Likumu normu neievērošana. 11. Novada centrs Vidzemē. 14. Ķīmiskais elements. 15. Mēslu vaboles, kuŗas Senajā Ēģiptē uzskatīja par svētām. 16. Dzīlām un spēcīgām jūtām bagātas. 17. Kuģa apkalpe. 19. Jenotu dzimtas dzīvnieks. 20. Žirafu dzimtas dzīvnieks. 24. Ķirbjaugu dzimtas dārzenis. 29. Valsts Vidusamerikā. 31. Nemākulīgi dzejoļi. 32. Pierādījums apsūdzētā attaisnošanai. 34. Grenlandes administratīvais centrs. 35. Kuģu piestātne. 36. Ilggadīgs dreifējošs jūras ledus polārajais ūdens baseinos.

Krustvārdu mīklas (Nr. 26) atrisinājums

Līmeniski. 7. Tanagras. 8. Amalgama. 10. Renda. 11. Pīles. 12. Karantīna. 16. Teikas. 19. Davosa. 20. Kastete. 21. Linga. 22. Takse. 23. Gards. 24. Ibēre. 25. Ūnija. 28. Lieka. 30. Anatols. 31. Trimda. 32. Ankara. 36. Riskantas. 40. Indes. 41. Kains. 42. Sunākste. 43. Ietaises.

Stateniski. 1. Anods. 2. Ārijas. 3. Astma. 4. Fasēt. 5. Barons. 6. Valis. 7. Tiesneši. 9. Ametists. 13. Nante. 14. Karaganda. 15. Kasteļans. 17. Baldone. 18. Stabils. 26. Nerātnas. 27. Utena. 29. Kartings. 33. Finese. 34. Salate. 35. Berne. 37. Kores. 38. Niķis. 39. Marss.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palidzi! Ziedo!**

Nodibinājums “Kokneses fonds”
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS “Citadele banka”
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktendarzs.lv

Latviešu uzņēmums turpina strādāt Amerikā

Amerikas vecākais upju tvaikonis "Belle of Louisville" Kentuki pavalstī sadarbojas ar latviešu digitālā dizaina uzņēmumu

(Turpināts no 2.lpp.)

Esat veidojuši dizainu Absolut Vodka reklamai Austrālijā un Bombay Sapphire džina pudelēm. Kā nonācāt pie šiem projektiem?

Mēs gribam uzturēt mūsu uzņēmuma radošo pusī, kuŗu reizēm grūtāk izpaust biznesa projektos, strikti pieturoties pie zīmola vadlīnijām. Tāpēc veicinām mūsu mākslinieku dalību dažādos konkursos, kuŗos uzvaras gadījumā, var iegūt arī reālus klientus. Šāds veiksmes stāsts bija Absolut Vodka īpašais Sidnejas iepakojums. Nevienam no mums Austrālijā nav bijis, bet atcerējāmies to, kas mums asociējās ar Austrāliju, ar Sidneju – bērniņā, ieskandinot Jauno gadu, pa televīziju vienmēr rādīja Austrāliju, kur tas atnāca vispirms, un Jaungada prieku un uguņošanu arī atainojām šīs pudeles dizainā.

Pasaule šobrīd dzīvo pandēmijas apstākļos, ekonomika cieš. Kā šie apstākļi ir ietekmējuši jūsu uzņēmumu?

Pandēmijas laikā neviens no mūsu projektiem nav apstājies, jo krīzi cilvēki un uzņēmumi Kentuki izjūta daudz mazāk nekā citur pasaulē. Mūsu biznesu ir pasargājusi tieši sadarbība ar šo konkrēto reģionu. Toties tagad izjūtam, ka ir jāpiedomā par jauno pret rasisma kustības

izraisīto krīzi, un tai ir jāseko līdzi, strādājot starptautiskā tirgū. Klienti pie mums jau veido patriotiskus plakātus vai, piemēram, T-kreklu dizainu par melnādainu sievieti, kas pirmā ar motociklu šķērsoja Ameriku, arī dizainu T-kreklam par vienu no pirmajām afroamerikāņu hip-hopu apvienībām. Rasisma jau tājumus cilvēki uztver ļoti emocionāli, un mūsu klientu vidū tieši šo krīzi un satraukumu varam just pat vairāk nekā pandēmiju.

Pandēmijas apstākļos darbs no mājām un attālināti iegūst īpašu nozīmi. Vai tu redzi, ka Latvija varētu sekmīgi piedāvāt pasaulei attālināta darba pakalpojumus? Kādās jomās tas varētu būt?

Manuprāt, Latvija ir ļoti progresīva valsts informāciju tehnoloģiju un attālinātā darba vidē, jo mēs protampielāgoties. Mūsu iestrādes un darba kultūra tieši šajā virzienā ir veiksmīga, un es redzu, ka cilvēki sekmīgi strādā attālināti – gan bankās, gan lielos starptautiskos uzņēmumos, izmantojot video zvānus, un citas tehnoloģiju iespējas. Daudzas šīs iestrādes Latvijā tika veiktas jau pirms pandēmijas iestāšanās. Piekritu virzienam, kas daļēji nāk no Skandināvijas

un ir orientēts uz darba efektivitāti, svarīgākais ir tas, cik daudz un efektīvi cilvēks izdara, nevis birojā pavadītās stundas. Nereti darba devējs gūst mieru, redzot, ka visi sēž savās vietās, tāpat jau laikam arī strādā. Ja darbinieku neredz, tad ir tādas kā šaubas, vai darbs tiek darīts. Tomēr pandēmija piespiedu kārtā ir likusi daudziem izmēģināt šo modeli, saprast un izvērtēt attālinātā darba priekšrocības.

Kā jūs domājat turpmāk organizēt sava uzņēmuma darbu – ar vai bez biroja?

Līdz ar krīzes pasludināšanu valstī, mēs arī sākām strādāt no mājām, un attiecīgi atteicāmies no savām biroja telpām Vecrīgā. Šobrīd strādājam attālināti, izmantojot projektu vadības sistēmu, kurā viss ir ļoti viegli pārskatāms. Protams, ir nepieciešams arī cilvēciskais kontakts un komandas sajūtas uzturēšana. Pirmais solis, atgriežoties normālākos apstākļos, būs ieviest iekārtas klātienē tikšanās, lai apspriestu projektus un plānus. Tomēr šobrīd esam nolēmuši nogaidīt un nemesties ar "pilnu krūti" tradicionālajā biroja darbā. Protams, tas samazina arī uzņēmuma izmaksas.

Kā tu redzi NRG Art House tālāko izaugsmi?

Nākotnes vizijā noteikti gribam iekļaut arī Latviju un vairāk

apzināt vietējo tirgu. Sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju jau esam izveidojuši pasākumu jaunajiem māksliniekiem, kur sanāk kopā pat vairāki simti dalībnieku un dalās savā pieredzē. Rezultātā ir izveidojušās sadarbības ar māksliniekiem.

Mūsu uzņēmuma izaugsmi es redzu tieši sadarbībā ar stratēģiskajiem partneriem, kas var mūs "aizvest" pie lieliem klientiem, pie kuŗiem mums "pa taisno" būtu daudz grūtāk piekļūt. Esmu identificējusi divas stratēģiskie partneru grupas – IT uzņēmumi, kas nodarbojas ar tehniskām lietām, un meklē vizuālos un digitālās grafikas pakalpojumus, un otra lielā grupa ir sabiedrisko attiecību aģentūras. Tās darbojas līdzīgi kā mēs, bieži vien arī viņiem nav savu dizaineru un mākslinieku, un tie tiek piesaistīti kā ārpalpojums. Mums ir interese par izklaides un mūzikas biznesu Amerikā. Esam jau uzsākuši sadarbību ar pārdošanas aģentūriem, kuŗu uzdevums ir papildus savam pamata darbam piedāvāt arī mūsu pakalpojumus un attiecīgi pelnīt komisijas naudu. Esam iestājušies Amerikas tirdzniecības organizācijās, lai varētu paplašināt savu kontaktu loku. Tā ir mūsu lielā vīzija – turpināt augt un attīstīties kā starptautiskam uzņēmumam.

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:
● 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
SĒRU ĻUDINĀJUMS:
● NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.
• par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
• par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
• 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi Laiks – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt Laiku pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Laika Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi LAIKS

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.
Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

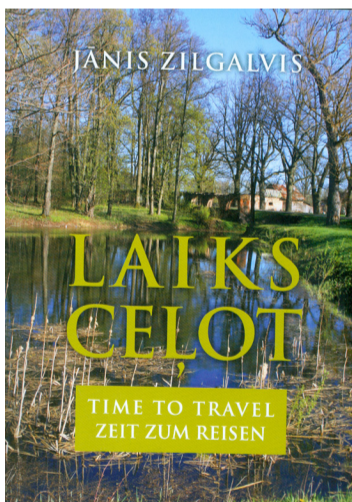
Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

Laika grāmata piedāvā

Šovasar ceļosim pa Latviju!

Klajā nākusi
Dr. Jāņa Zilgalvja
"LAIKS CELOT"
III grāmata

Informatīvi bagāta un ērti lietojama grāmata – ceļvedis par Latvijas sakoptākajām pilīm un muižām, parkiem un pastorātiem, seniem viduslaiku cietokšņiem, barona un klasicisma rezidencēm.

Teksti arī angļu un vācu valodā. Drīz būsīm grāmātveikalos!

Apgāda cena 20,- eiro

Vairāk informācija pa tālruni +371 29439423 vai, rakstot uz redakciju redakcija@brivalatvija.lv

MATĪSS KUKAINIS ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu,
uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju

Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011,

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,

tāl.: +371 67326761 vai +371 29439423

Jaunākā informācija sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/briva_latvija

Mājaslapa: www.brivalatvija.lv

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

LĀSMA OZOLA
SASNIEDZ REKORDU

Jaunā triatloniste Lāsma Ozola Smiltēnē sasniedza jaunu valsts rekordu (4:54:09), kā pirmā sieviete Latvijas vēsturē, kas vidējo distanci (1,9 km peldus, 90 km ar velo un skriešus pusmaratons 21,1 km) veikusi ātrāk par piecām stundām.

Viriešu konkurencē citiem ceļībās neatstāja rekordists Rinalds Sluckis (4:03:29), teju trešo reizi savā karjērā finišējot ātrāk par četrām stundām. Smiltēnes triatlona svētkos par Latvijas čempioniem sprinta distancē kļuva Artūrs Liepa un pieredzējusi Baiba Medne.

SOK APSTIPRINA
KVALIFIKĀCIJAS
SISTĒMU TOKIJAS OS

Sadarbībā ar starptautiskajām federācijām visos sporta veidos ir apstiprināta kvalifikācijas sistēma Tokijas Olimpiskajām spēlēm, kas pārceļas uz 2021. gadu, informēja Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK).

Jau pirms lēmuma par Tokijas spēļu pārcelšanu pandēmijas dēļ bija sadalīti 57% olimpisko ceļazīmju. Lai jaunajos apstākļos veicinātu taisnīgu atlikušo ceļazīmju sadalīšanu, SOK centusies respektēt atlētu intereses visos sporta veidos. Noteikts, ka kvalifikācija Tokijas spēlēm noslēgsies ne vēlāk kā 2021. gada 29. jūnijā, bet pieteikumi delegācijām jāiesniedz ne vēlāk kā tā paša gada 5. jūlijā.

JAPĀNĀ NEATBALSTA
OS RĪKOŠANU
NĀKAMGAD

Japānā nav atbalsta Tokijas Olimpisko spēļu rīkošanai 2021. gadā, liecina ziņo aģentūras Kyodo aptaujā iegūtie dati. Telefonaptauja tika veikta pēdējās trīs dienās, un tajā atklājies, ka 36,4% Japānas iedzīvotāju vēlas, lai olimpiskās spēles tiktu pārceltas uz vēl vēlāku laiku. Savukārt 33,7% grib, lai Olimpiāda tiktu atcelta, bet 23,9% uzskata, ka sporta forumam vajadzētu norisināties šobrīd plānotajos datumos – no

SOK prezidents Tomass Bachs

2021. gada 23. jūlija līdz 8. augustam.

Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) nākusi klajā ar paziņojumu, ka pieaugušo izmaksu dēļ olimpiskās spēles būs vienkāršākas nekā plānots, taču veselība tāpat būs prioritāte numur viens. SOK prezidents Tomass Bachs iepriekš sacīja, ka nav pārāk nobažījies par šādu aptauju rezultātiem, jo jūlijā amatā tika pārvēlēta Tokijas gubernatore Juriko Koike, kuŗa ir liela olimpisko spēļu atbalstītāja.

PLŪDMALES VOLEJBOLA
ERGO OPEN

Pašmāju plūdmales volejbola dueti Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš un Tina Graudiņa/Anastasija Kravčenoka Majoros izcīnīja uzvaru ERGO Open 2020 otrā posma finālos. Šie abi dueti triumfēja arī pirms divām nedēļām notikušajā pirmajā posmā Ventspilī.

Aleksandram Samoilovam nav "grūtu" bumbu

Otrajam čempionāta posmam viriešu konkurencē bija pieteikusies 41 komanda, bet sievietes – 27 dueti. Samoilovs/Šmēdiņš, kuŗi bija izlikti ar otro numuru, sprāgā finālā ar 2:1 (21:14, 25:27, 15:10) uzveica turnīra pirmo pāri Mārtiņu Pļaviņu/Edgaru Toču. Finālspēles otrajā setā Samoilovs/Šmēdiņš neizmantoja vairākas mačbumbas, tādējādi cīņa turpinājās trešajā setā, kuŗā Pļaviņš/Točs tomēr atzina pretinieku pārkāpumu. Cīņā par bronzu divu Lietuvas duetu duelī Patriks Stankevičs/Audrjus Knašs (6.) ar 2:1 uzveica Arturu Vasiļjevu/Robertu Juhņeviču (10.). Pirms tam pusfinālos Pļaviņš/Točs ar 2:0 uzvarēja Vasiļjevu/Juhņeviču, bet Samoilovs/Šmēdiņš ar 2:0 guva virsroku pār Stankeviču/Knašu. Viriešiem pamatturnīrā par vienīgo pārsteigumu varētu nosaukt ceturtdaļfināla iznākumu spēlē, kuŗā Vasiļjevs/Juhņevičs pieveica turnīra ceturto pāri – Michailu Samoilovu/Aleksandru Soloveju.

Sievietēm galvenās favorītes Graudiņa un Kravčenoka finālspēlē ar 2:0 (21:18, 21:10) apspēlēja lietuvietis Ievu Dumbauskaiti/Gerdu Grudzinskaiti,

Vai pretiniecu gremde tiks nobloķēta?

kuŗām izlozē bija trešais numurs. Pie godalgas tika turnīra otrais numurs Varvara Braillko un Anete Namiķe, kuŗas bronzas spēlē ar 2:1 (20:22, 21:16, 15:8) uzvarēja Igaunijas duetu Helēni Hollasu/Līsu Sometsu, kuŗas bija izsētas ar sesto numuru.

Pusfinālos Graudiņa/Kravčenoka ar 2:0 (21:17, 21:11) pārspēja igauņietes, bet Lietuvas duets ar 2:0 (21:17, 21:15) pieveica Braillko/Namiķi.

Sezonas turpinājumā paredzēti posmi Saulkrastos (23. – 25. jūlijs), kur spēlēs tikai virieši, Daugavpilī (8. – 9. augusts) un Cēsis, kur 14. – 16. augustā paredzēts fināls.

ŽAGARS VAIRĀKKĀRT
IZCEĻAS JOVENTUT
KOMANDAS TOP 7

Latvijas perspektīvais basketbolists Artūrs Žagars ar vairākiem epizodiem izcēlies Spānijas kluba Badalonas Joventut sezonas Top 7 labāko momentu apskatā.

Artūrs Žagars

20 gadus vecais Žagars šosezon Spānijas augstākās basketbola ligas (ACB) čempionātā piedalījās 26 spēlēs, caurmērā laukumā pavadīja 10 minūtes un 13 sekundes, guva 2,9 punktus un izpildīja 1,6 rezultatīvas piespēles.

RICHARDS KUKSIKS
TRĀPA 101 NO 110
TĀLMETIENIEM

Timekli izplatīts video, kuŗā redzams, kā Latvijas basketbolists Richards Kuksiks treniņā trāpa 101 no 110 izpildītajiem tālmetieniem. Vienā nogrieznī viņam izdevās trāpīt 47 trīspunktniekus pēc kārtas.

Richards Kuksiks (ar bumbu)

Patlaban 32 gadus vecais Kuksiks aizvadītajā sezonā pārstāvēja Panevėžas Lietkabelis komandu, kas Lietuvas čempionātā ieguva bronzas godalgas. Latvijas uzbrucējs FIBA Čempionu līgā septiņās spēlēs caurmērā

spēlē guva 4,3 punktus, trāpīja 8 no 26 tālmetieniem (30,8%). Savukārt Lietuvas čempionātā deviņās spēlēs Kuksiks vidēji guva 5,0 punktus, realizēja 10 no 35 tālmetieniem (28,6%). Kuksiks ir viens no trim basketbolistiem, kuŗi Latvijas izlases sastāvā vienā spēlē trāpījuši septiņus trejačus. To paveikuši arī Dāvis Bertāns un Jānis Blūms. Pirmais to paveica Kuksiks, kuŗam tas izdevās 2010. gadā, savukārt Bertāns un Blūms septiņus tālmetienus vienā spēlē realizēja attiecīgi 2017. un 2018. gadā.

RASTORGUJEVS
SEZONAI GATAVOSIES
KOPĀ AR VĀCIJAS
BIATLONA IZLASI

Latvijas labākais biatlonists Andrejs Rastorgujevs atsācis sadarbību ar iepriekšējo treneri Intaru Berkuli, kā arī trenēsies kopā ar Vācijas biatlona izlasi, ziņo plašsaziņas līdzekļi.

Andrejs Rastorgujevs

32 gadus vecā Rastorgujeva sadarbība ar Berkuli beidzās pēc Phjončanas Olimpiskajām spēlēm, taču šobrīd savienība atjaunota, lai laikā, kad sportists nav ārzemēs, it sevišķi vīrusa pandēmijas laikā, treneris būtu uz vietas, palīdzētu plānot treniņus un sekotu līdzī šaušanai. "Pamēģināju pastrādāt ar norvēģiem, arī viņiem ir daudz plūsu un man patika, ieguvu lielu pieredzi. Sezonas laikā biju runājis ar Vācijas izlases galveno treneri Marku Kirchneru un arī sportistiem, vai varētu pievienoties nometnēm. Viņi piekrita ar lielu prieku. Augusta sākumā būs garāka nometne – vispirms Francijā, tad pārbrauksim uz Vāciju. Kooperācija man ir ļoti būtiska, spēcīgi puīši, lieliska šaušana. Būs arī nometne septembrī, oktobrī un novembrī," stāsta biatlonists, piebilstot, ka vācieši savā pulkā jau aicināja gan pirms Soču Olimpiskajām spēlēm, gan pēc tām.

Ar dalību Vācijas izlasē Rastorgujevs mēģinās nošaut vairākus zaķus uzreiz – uzlabot šaušanu, pierast pie konkurences šautuvē un baudīt augstvērtīgu atjaunošanos. Tomēr tas nebūs lēts prieks.

LATVIJAS FUTBOLA
VALSTSVIENĪBA

11. novembrī viesos aizvadīs pārbaudes spēli pret Sanmarīno izlasi, 16. jūlijā pavēstīja Latvijas Futbola federācija (LFF). Galvenā trenera Daiņa Kazakeviča vadītā Latvijas izlasi tādējādi novembra vidū gaida trīs spēles. Sagaidāms, ka Sanmarīno spēle notiks bez skatītājiem stadionā, ja līdz novembrim nemainīsies Itālijas aptvertajā valstī noteiktās drošības normas. Latvijas valsts-

vienībai pārbaudes spēle Sanmarīno bija plānota jau 31. martā, taču sacensība nenotika vīrusa pandēmijas dēļ. Savukārt sākotnēji 26. martā viesos plānotā pārbaudes spēle pret Melnkalni izlasei pārcelta uz 7. oktobri. Līdzšinējās četras spēles pret Sanmarīno izlasi Latvijas valstsvienība ir guvusi trīs uzvaras, bet viena spēle beigusies neizšķirti. Starptautiskās Futbola federācijas (FIFA) publicētajā valstsvienību rangā Sanmarīno ieņem priekšpēdējo – 209. – vietu, turpretim Latvija saglabājusi 137. pozīciju.

Eiropas futbola federāciju savienības (UEFA) Nāciju līgā Latvijas izlase 14. novembrī uzņems Fēru salu futbolistus, bet 17. novembrī spēlēs viesos Andorā.

Pirmās spēles pēc koronavīrusa izraisītās pauzes Latvijas valstsvienībai paredzētas septembra sākumā Nāciju līgas grupā mājās pret Andoru un viesos pret Maltu. Oktobrī pēc pārbaudes spēles Melnkalnē ielānātas Nāciju līgas spēles izbraukumā Fēru salās un savā laukumā pret Maltas izlasi.

P. Karlsons

PĀRDOD

Par cenu var runāt. Liels īpašums Latvijā, Rīgā ar 2 mājām, šķūni, garāžu. Paredzēts cilvēkiem, kuri mīl un sargā savu privātumu, mieru, tīru un skaistu dabu. Mājas un dārzs pilnībā norobežoti no svešām acīm. 2 stāvu dzīvojamā māja 320 m² (2 kamīni, balkons 20 m², terase 50 m², daļēji siltās grīdas). 2 stāvu viesu māja/pirts 160 m² (neliels balkons, siltās grīdas, pirts + aka, pelēkā apdare), garāža, šķūnis ar nelielu pagrabu un dārza terase ar jumtu un sildāmlampām. 3300 m² zeme, pagalmā ir vieta 4 – 6 mašīnām, skaisti iekopts dārzs, priēzu audze. Divas spices. Cietā kurināmā (granulu) katls. Lidz Garkalnes/jaunciema mežam 10 m, līdz Ķīšezera peldvietai 200 m. 10 min brauciens līdz jūrai – Kalngale. Klusa vieta, ar iespējām turēt suņus – īpašumā ir 2 lielas suņu būdas. Labiekārtots, apgaismots dārzs. Faktiski tā ir lauku viensēta Rīgā – šobrīd jau reti atrodama lieta – skaistā ainavā, svaigā gaisā, prom no Rīgas centra burzmas un piesārņojuma, privātā vietā. Lidz centram 20-30 min. brauciens. Pabeigta nosiltināta, nokrāsota fasāde (ir procesā) iekļauta cenā. Var tikt pārdots mēbeļēts. Sīkāka informācija e-pastā: dizliepas@gmail.com. Cena 380 000 EUR. Par cenu var runāt. Tāl. +371 29909222.